

ФАБИАН ЛЕНК

МАГИЧЕСКИЯТ ЕЛИКСИР

Част 4 от „Детективи с машина на времето“

Превод от немски: Десислава Лазарова, 2008

chitanka.info

КИМ, ЮЛИАН, ЛЕОН И КИЯ — ДЕТЕКТИВИ ВЪВ ВРЕМЕТО

Находчивата Ким, знаещият Юлиан, смелият Леон и загадъчната египетска котка Кия са четирима приятели, които имат необикновена тайна.

Те притежават ключ за старата библиотека в манастира „Свети Бартоломей“. Там се намира мистериозната стая на времето Темпус^[1], през която може да се отиде в миналото. Темпус пулсира в ритъма на времето, има хиляди врати и зад всяка се крие определена година от историята на света. През тези врати приятелите могат да се озоват в Египет от времето на фараоните или в древен Рим.

Винаги, когато се интересуват от някоя вълнуваща епоха или попаднат на загадъчен криминален случай от миналото, те се озовават там с помощта на Темпус.

И пак Темпус връща приятелите в настоящето. Трябва обаче добре да запомнят мястото на пристигането, защото само оттам могат да се върнат обратно в нашия свят.

Дори когато пътуванията във времето продължават по няколко дни, в настоящето не е изминала и секунда. Така никой не забелязва внезапните изчезвания на нашите детективи.

---

[1] Темпус (лат.) — време. — Б.пр. ↑

ТОТ — МАЙСТОРЪТ МАГЪОСНИК

— Ама че лош късмет — изпъшка Юлиан и погледна през прозореца.

Тримата с Ким и Леон седяха в сладоледената сладкарница „Венеция“, където сервираха най-страхотния сладолед в Зибентан, а може би и в целия свят.

— Прав си — съгласи се Леон и се разкашля.

От няколко дни беше болен. Затова днес трябваше да се откаже от сладоледа и да си поръча обикновен ментов чай. От това настроението му съвсем се развали.

— Лошото време направо ще ни довърши — поклати мрачно глава и Ким. Тя хапна лъжица бананов сладолед и го остави да се разтопи в устата ѝ.

Това беше един абсолютно лош ден. В коледна ваканция са, а навън няма сняг за шейни. Твърде топло е и езерото пред манастира „Свети Бартоломей“ не може да замръзне, за да се попързаят. Няма и слънце. Всичко беше сиво и мрачно. И на всичкото отгоре не спираше да ръми.

Киното в Зибентан отваря чак в шест часа, а сега беше едва обед. Ето защо приятелите се срещнаха във „Венеция“, за да измислят какво да правят през целия този сив ден. Но досега никой не успя да предложи нищо интересно.

Като че ли само Кия, котката със загадъчните зелени очи, не се отегчаваше. Мъркаше доволно и лежеше на любимото си място. Радиаторите в сладоледената сладкарница бяха скрити зад дървени решетки. И точно върху тях обичаше да се изтяга Кия и да си грее корема.

Леон се усмихна едва-едва:

— Дали пък и аз да не полегна при Кия? Поне ще излекувам проклетата настинка. Вече цяла седмица не мога да се отърва от нея. Нищо не помага. — Той отмести чашата с чай. — А този смешен чай не върши никаква работа. По-добре да бях взел хапче.

— Не е така — възрази Юлиан. — Много билки помагат при простуда.

— Така ли? — лицето на Леон се изкриви в презрителна гримаса. — И три литра да изпия от този чай, нищо няма да се промени. Най-много да ме заболи глава и да се почувствам още по-зле.

Юлиан изгледа приятеля си с упрек:

— Ами значи просто трябва да откриеш точната билка. А за това са необходими известни познания.

Леон вдигна рамене:

— Тъкмо там е проблемът. Кой в наше време разбира от билки? Отдавна са измислени хапчета за всичко.

— Професор Муриати разбира — каза Юлиан.

— Кой?

— Професор Муриати — повтори Юлиан. — Той беше в библиотеката вчера и изнесе доклад върху лечебната сила на растенията. За разлика от вас, аз бях там.

— Видях обявата — спомни си Ким. — Беше нещо за лечителското изкуство и... — тя се запъна.

— ... отровителите през Средновековието — довърши Юлиан. — Беше изключително интересно.

— Отровители? — сега вече и Леон го погледна с интерес.

— Точно така — кимна Юлиан. — Професорът разказа невероятни неща за билки като жълтия кантарион, но и за магични растения като синята жлъчка. През Средновековието вярвали, че синята жлъчка може да направи човека невидим и да го предпази от удар с меч. Освен това Муриати говори за ужасно отровни растения като синята самакитка. Дори няколко грама от луковицата ѝ са смъртоносни за човека. Самакитката е позната на отровителите от древността, така каза Муриати. С нея бил отровен дори римският император Клавдий. Това е било през 50 г.сл.Хр.

Леон изгледа недоверчиво приятеля си.

— Твоят професор Мусурати дали...

— Му-ри-а-ти — поправи го Юлиан, като подчертаваше всяка сричка.

— Добре де — махна с ръка Леон. — Твоят професор каза ли нещо за ментовия чай?

— Не, не спомена ментовия чай. Но чаят със сигурност е много здравословен — побърза да заяви Юлиан.

— Не знам — умърлуши се Леон. — Не е ли по-добре да си поръчам един лешников сладолед, все пак?

След малко пред Леон се появи чаша с две топки сладолед. Лицето му грейна.

— Та кой още бил отровен? — попита Ким с широко отворени очи.

Юлиан се засмя:

— О, това е типично за теб! Все искаш да слушаш разни ужасни истории!

— Добре де, харесвам криминалета! — настръхна Ким. — Също като вас, нали така?

— Всъщност, да — отвърна Юлиан. — Но Муриати говори преди всичко за лечебните свойства на растенията. Имало дори някакъв еликсир, който пък лекувал всички болести.

— Дори и моя безкраен грип? — попита с надежда Леон.

— О, със сигурност! — поклати убедено глава Юлиан.

— И как се казва това чудо?

Юлиан се огледа, сякаш се боеше, че някой може да ги чуе и прошепна:

— Магическият еликсир!

Приятелите събраха глави над масата със сладоледите. Кия забеляза, че става нещо важно, надигна се от топлото си място, протегна се и се промъкна между Леон и Ким.

— Магическият еликсир? — повтори Ким. — Не ми звучи много сериозно. И какво за него?

Юлиан се замисли за миг, а после обясни:

— Ако съм разбрал добре, рецептата за еликсира е на древноегипетския бог Тот^[1]. Той бил могъщ магьосник и покровител на всички магьосници. Смятат го за бащата на алхимията^[2]. Гърците го почитали под името Хермес Трисмегист^[3]. Освен това...

— Добре, добре, Юлиан — нетърпеливо го прекъсна Леон. — Наистина ли е съществувал този еликсир?

Юлиан вдигна рамене:

— През Средновековието очевидно са вярвали в него, така поне каза Муриати. Еликсирът не само лекувал всичко, но и давал голяма

сила на притежателя си.

— Ама че глупост! — не се сдържа Ким. — Тогава сигурно всички са го пиели!

Юлиан поклати глава:

— Не е толкова просто. Защото в цялата работа, естествено, има една важна подробност...

— А именно?

— Който успее да го приготви, трябва да изрече заклинание, което го прави много могъщ, но дяволът става владетел на душата му.

— Аха, виж ти... — сепна се Леон.

— Еликсирът бил изключително опасен — продължи Юлиан. — Освен това рецептата на Тот дълго време се смятала за изчезнала — а също и книгата, в която е записана магичната формула.

— Дълго време, казваш... Това означава ли, че сега е намерена? — ококори се Ким.

Тя усети топлото телце на Кия до себе си и започна да я гали по гърба.

— Да! — прошепна Юлиан. — Но това се е случило преди много време. Така поне твърди Муриати.

— И после? Разказвай, де? — подкани го Леон, докато изпразваше чашата със сладоледа си с рекордна скорост.

— Това било през 805 г., по времето на Карл Велики^[4] — заразказва Юлиан и отново се огледа. — В един манастир, казва се Лорш.

— Лорш ли? За пръв път чувам — призна Ким.

— И аз — кимна Юлиан. — Поне до миналата вечер. Но този манастир Лорш бил прочут. Там е написана една от най-старите книги по медицина — Лоршкия лечебник. Монасите в Лорш били забележителни учени.

— Хм, и ти смяташ, че някой от тези монаси е открил рецептата? — попита Ким.

— Спомена го Муриати в лекцията си — обясни Юлиан. — И аз му вярвам. Нали все пак е специалист.

— Но рецептата не е достигнала до нас, така ли?

— Не.

— Хм — замисли се Ким. — Ако Муриати е прав, рецептата трябва да е някъде.

— Ти да не би да искаш да я търсиш? — усъмни се Юлиан.

— А защо не? — отвърна Ким с блеснали очи.

— Чакай, чакай... — реши да я отрезви Юлиан. — Ами ако са унищожили рецептата?

Но Ким не можеше да бъде разубедена лесно.

— Възможно е. И все пак да проверим!

Юлиан започваше да се досеща какво е намислила Ким:

— Да разбирам ли, че ти се иска пак да посетим Темпус?

— Точно така! Искам да знам дали този магически еликсир наистина е съществувал и къде се е дянала рецептата му!

— Но еликсирът сигурно е опасен — напомни Юлиан.

Ким махна с ръка:

— И какво от това! Нали няма да го пием!

— Какво ще кажете първо да понаучим нещо повече за манастира Лорш — предложи Юлиан.

— Ами чудесно, нали затова е нашата прекрасна библиотека! — Ким изгледа изпитателно Леон. — Но какво става с теб? Добре ли си?

— Естествено — отвърна Леон. — Мисълта, че ни очакват приключения има мощно лечебно въздействие върху мен. Така поне ще направим нещо в този скучен сив ден. Хайде, какво чакаме?

Библиотеката на бенедиктинския манастир „Свети Бартоломей“ беше в почивка между един и три часа следобед. Това обстоятелство бе добре дошло за приятелите. Сега царството на книгите принадлежи само на тях. Нали Юлиан беше наследил от дядо си ключ за библиотеката!

Приятелите се промъкнаха в най-вътрешната зала — там бяха подредени книгите по история. Те бързо откриха един богато илюстриран том за Средновековието. В него се разказваше за различни манастири, но не и за манастира Лорш.

— А защо не проверим в интернет — предложи Юлиан.

Преместиха се на масата с компютрите и с помощта на търсачката Юлиан попадна на адреса www.kloster-lorsch.de^[5].

— Добре дошли в Лорш! — възкликна възхитен Юлиан.

Леон и Ким следяха напрегнато всяко кликуване на приятеля си. Кия обаче беше по-очарована от кабела на мишката, отколкото от съдържанието на интернет-страницата.

— Вижте, през 1991 г. манастирът е обявен за световен паметник на културата под егидата на ЮНЕСКО^[6] — прочете Юлиан. — През ранното Средновековие манастирът Лорш бил духовен и културен център на Франкската империя^[7]. От 772 до 1232 г. той бил дори кралски и императорски манастир!

— Каква ли е тази сграда? — зачуди се Леон и посочи снимката на старинна двуетажна постройка с три големи входни арки и мъничка камбанария.

Юлиан се вгледа в текста:

— Това трябва да е Торхале, или Кралската арка. Цялата сграда е облицована с мозайка от червен и бял пясъчник.

— Наистина има вид на едновременна — съгласи се Ким. — Но мен ме интересува друго: споменава ли се някъде магическият еликсир? Я виж на следващата страница!

— За съжаление нищо — отвърна Юлиан. — Но виж, тук пише, че манастирът Лорш бил прочут с познанията на монасите за лечебните растения. Точно както каза Муриати.

— Значи сме на прав път — зарадва се Ким. — Хайде да отидем в Лорш! Още сега! В 805 година!

Юлиан въздъхна:

— Ох, Ким, защо винаги си толкова нетърпелива!

— Хайде, хайде, четохме достатъчно! — разбърза се и Леон.

Юлиан с въздишка изключи компютъра. След това последва приятелите си, които вече изкачваха стълбите към Темпус — тяхната скрита машина на времето. След като се увериха, че никой не ги наблюдава, трите деца отместиха една от големите етажерки, поставена върху релса. Появи се тежката, украсена с магически символи врата на Темпус. Както винаги, тя изглеждаше малко страшна и много-много стара.

— Готови ли сте? — прошепна Ким.

Юлиан и Леон кимнаха. Котката подскочи и увисна на дръжката. Вратата към Темпус се откряна едва-едва. От процепа нахлу синкава мъгла и зловещи шумове, от които ги полазиха тръпки.

Ким бутна решително вратата и пристъпи в Темпус, следвана от своята вярна Кия. Леон потупа окуражително Юлиан по рамото и двамата пристъпиха прага на пулсиращата в ритъма на времето зала.

Само не губи самообладание, повтаряше си Юлиан. Явно никога няма да успее да преодолее страхопочитанието и ужаса, който му вдъхва Темпус. Тази странна светлина, в която всичко губи ясните си очертания, тази мъгла, сред която е невъзможно да се ориентираш... Тези звуци, които нахлуват от хилядите врати, над които светят най-различни години от историята. Понякога шумовете бяха приятни, друг път обаче от дълбините на световите, към които се отваряха портите, нахлуваха ужасяващи писъци.

— Къде... накъде... — притесни се Юлиан.

Никой не му отвърна. Леон и Ким пристъпваха по пулсиращия под, също тъй безпомощно и безцелно, като него. Леон застана пред една врата и прочете годината над нея. 1625! Не, не е това. По-нататък!

Само Кия не загуби самообладание. Тя припикаше из залата на времето и след кратко търсене поведе приятелите към една врата.

— Браво, Кия — похвали я Ким, докато вратата пред тях се отваряше. — Ето, че я открихме — 805 година. Сега трябва само да попаднем и на точното място.

Приятелите затвориха очи, хванаха се за ръце и се съсредоточиха върху манастира Лорш. Само така Темпус щеше да ги отведе на необходимото място.

И внезапно чуха звън на църковни камбани...

---

[1] Тот — Древноегипетски бог на Луната и мъдростта. Почитали го като пазител на знанията, писмеността и календара. Неговите способности го превърнали в страховит маг и покровител на маговете. По-късно той бил оприличаван от гърците на Хермес и отъждествяван с Хермес Трисмегист (Тривеликия). — Б.пр. ↑

[2] Алхимия (от араб. — злато) — Лъженаука в древността и Средновековието, която се опитвала да намери начин за превръщане на металите в злато. През Средновековието алхимията се смята за достъпна само от посветени. Благодарение на алхимията през древността и Средновековието са направени не малко научни открития в областта на химията и медицината. — Б.пр. ↑

[3] Хермес Трисмегист — вж. Тот. — Б.пр. ↑

[4] Крал Карл I Велики — Забележителен владетел и реформатор. Неговото управление остава в историята под името Каролингско Възраждане. Той се възкачил на престола на франкската

държава през 768 г. и я управлявал повече от 50 години — до 843 г. Карл Велики предприел над 53 военни похода и обединил почти цяла Западна и Централна Европа, принудил англите и саксите да приемат християнството, разгромил могъщия Аварски хаганат. Делото му било равносилно на подвиг. През 800 г. той бил коронясан за император. Освен блестящ воин, Карл Велики бил и мъдър реформатор. Той създал ново законодателство, благодарение на което във франкското общество настъпили дълбоки социални и икономически промени, създал единна държавна администрация и продължил военните реформи, започнати от неговите предшественици. — Б.пр. ↑

[5] Това е интернет адресът на официалния сайт на музейния комплекс „Манастир Лорш“. — Б.пр. ↑

[6] В списъка са включени природни и културни забележителности със световно значение. Обектите се избират от специална комисия на световната организация. До края на 2006 г. в списъка са включени 851 обекта. България е включена с 9 обекта — 2 от тях са природни и 7 са културни. — Б.пр. ↑

[7] Франкска държава — франкската държава със столица Париж била основана в края на 5 в. от Крал Холдвиг I (481–511), който обединил франки, гали и вестготи. Постепенно държавата се разраснала, но истинско могъщество достигнала по времето на династията на Каролингите и най-вече на крал Карл I Велики. През 800 г. римският папа Лъв III коронясва Карл Велики за първи свещен римски император. Така франкската империя била превърната в наследник на Римската империя, франкската империя се простирала от Пиренеите до Скандинавския полуостров на север и Балканите на юг, като обхващала почти целия Апенински полуостров. След смъртта на Карл Велики империята била разделена на три между неговите внуци. Така се поставило началото на Западнофранкското кралство (днешна Франция и земите на запад от Рейн), Източнофранкското кралство (днешна Германия) и кралство Италия и Лотарингия (земите между Рона и Рейн, днес в Източна Франция). — Б.пр. ↑

МРАЧНАТА СТРАННОПРИЕМНИЦА

Трите деца и котката се озоваха на площад, облян от меката светлина на залязващо слънце. Беше топла лятна привечер, пред тях се издигаше красива двуетажна сграда.

— Но това е същата Кралска арка, която видяхме преди малко в интернет! — възкликна Юлиан.

— Точно така — потвърди Леон. — Намираме се в манастира Лорш! Зад нас е стената, която обикаля целия манастир. Трябва добре да запомним това място, защото оттук ще се върнем.

— Струва ми се, че има две манастирски стени — огледа се Юлиан. — Едната стена обгражда всички сгради на манастира, а другата е само около църквата. Кралската арка е вход към вътрешния двор с църквата.

— И аз така мисля — обади се Ким.

Тя огледа критично облеклото си. Носеше обикновена кафява ленена туника с колан, а под нея — тънка фуста. На краката си имаше груби селски обувки, вързани на глезените.

Леон и Юлиан също бяха с такива обувки. Панталоните им бяха широки, пристегнати в кръста с колан под свободно пуснати бели ленени ризи.

— Нищо особено, но и така може да се живее — отсече Ким. — А вие двамата...

— Внимание — извика Юлиан и дръпна приятелите си в сянката на арката.

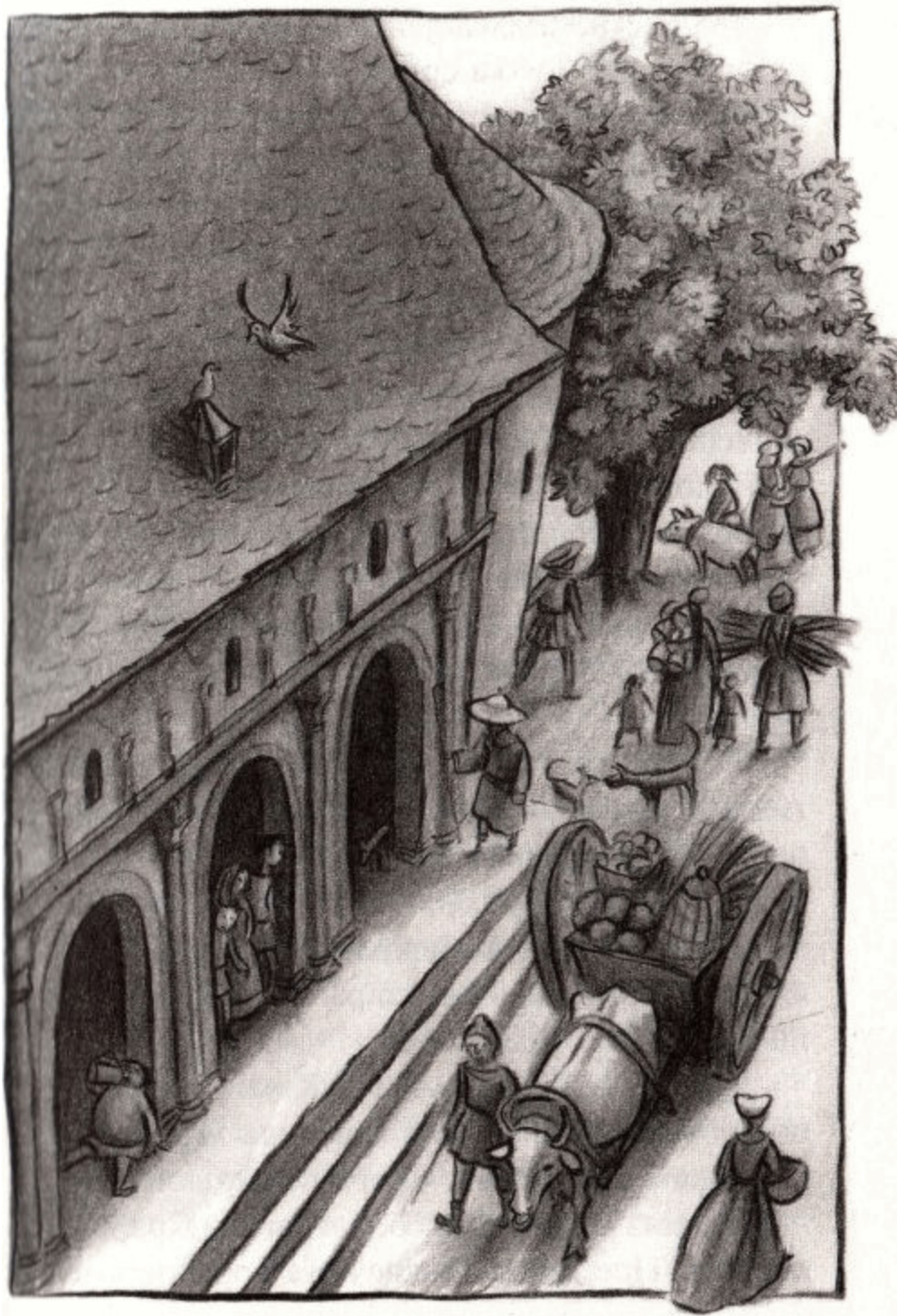
Покрай тях изтрополя голяма каруца, теглена от вол. Беше натоварена със зеленчуци, а край нея тътреше крака босоног селяк. Зад него, край Кралската арка преминаваха други коли, ездачи и пешаци.

— Тук е доста оживено — изненада се Ким. — Мислех, че в манастирите е по-спокойно.

И за всеки случай тя взе Кия в ръце.

— Помогнете на грешника, помогнете... — стресна ги в този момент гласът на мъж в сива дрипава дреха на поклонник^[1]. На

главата си носеше шапка с широка периферия. С лявата ръка се подпираше на тояжка, а дясната беше протегната към децата.

— Бог ще ви възнагради, ако помогнете на бедния поклонник — рече пак човекът.

— Бих ти помогнала с удоволствие, но нямам нищо, което да ти дам — притесни се Ким.

Поклонникът присви очи:

— Но вие не изглеждате никак бедни. Както и да е... и вие ли сте тръгнали да се поклоните пред мощите^[2] на свети Назарий^[3]?

Приятелите се спогледаха изненадани.

— Свети Назарий, ли? Тъъ, ами да... — отвърна бързо Юлиан.

— Не знам дали да ви вярвам... — усъмни се човекът. Той посегна към колана си, надигна кожата бъклица и отпи глътка. — Но какво значение има? Само си губя времето тук.

И отмина, без да се сбогува, а няколко метра по-нататък поиска милостиня от една много пълна жена.

— Явно е много известен този Назарий... — рече Ким. — Впрочем какво става с грипа ти, Леон?

— Изпари се! — грейна в щастлива усмивка Леон. — Казвам ви, тези приключения са най-доброто лекарство за мен. Може да има и друга причина: тук времето е доста по-топло, отколкото в Зибентан. Бих казал, че е лято! Много мило от страна на Темпус, че ни е изпратил в лятото!

— Точно така! — съгласи се Ким. — Но сега е по-добре да огледаме манастира. Трябва да помислим за подслон. Скоро ще мръкне.

Тримата минаха под сводовете на Кралската арка. Пред тях лежеше голям правоъгълен вътрешен двор с параклис. В края на двора се издигаше базиликата^[4] „Свети Петър и Павел“ с две внушителни кули. Църквата не беше някоя от онези импозантни сгради, устремени към небесните висини. Изглеждаше по-скоро ниска, заради ширината си. Прозорците ѝ бяха тесни, а фасадите нямаха украса.

Манастирската църква на Лорш създаваше впечатление за ежедневие, изпълнено със скромност, труд и вглъбеност.

— Тук непременно ще намерим квартира — успокои се Ким. — Може би е най-разумно да последваме търговците.

Тръгнаха покрай южната страна на вътрешния двор. Около църквата кипеше живот. Явно Лорш беше повече от манастир, по-скоро наподобяваше малък град. Имаше лечебница, училище, зърнохранилище и складове, пивоварна, многобройни работилници, кладенци, обори, мелница, пекарна, зеленчукови и овощни градини и

дори странноприемница за поклонниците. Хората бяха заети с делничните си занимания. От ковачницата отекваха тежки удари на чук. Търговец на бои предлагаше на своята сергия различни багрила — светлозелено, получено от галски ябълки, ярко пурпурночервено — от жлезите на пурпурен охлюв и сияйно синьо — от натрошен лазурит^[5]. Селянин продаваше моркови, целина, грах и репи. До сергията му пъстро облечен мъж жонглираше с четири топки, отнякъде долиташе песента на уличен певец.

Около половин час приятелите се разхождаха из манастира. Те разгледаха възхитени голямата оградена ботаническа градина, но така и не откриха къде да се подслонят. Ким вече искаше да попита един пастир, дали няма работа и подслон за тях, когато Кия напомни за себе си със силно мяукане. Приятелите я погледнаха изненадани.

— Откри ли нещо?

Котката наклони глава и се втурна към странноприемницата. Ким, Леон и Юлиан тръгнаха след нея.

Пред портата видяха нисък дебел мъж с престилка. Очевидно това беше стопанинът. Той разтърсваше гневно някакъв човечец и ревеше:

— До гуша ми дойде от тебе, жалък крадльо и некадърнико! Дадох ти работа в гостилницата. Получи квартира, а освен това ти плащам царски за работата. И за благодарност ти ме крадеш! Но търпението ми свърши! Изчезвай и да не съм те видял повече тук!

— Моля те, заклевам се в Бога, беше по невнимание — хленчеше слугата. — Наистина не знам как монетите...

— Невнимание!? Ха-ха! — изръмжа шишкото и бързо се прекръсти. — Не намесвай тук името Божие!

И той прогони слугата си с ритник.

— Проклетата сган! — промърмори сам на себе си шишкото и понечи да влезе в странноприемницата.

В този момент Юлиан се приближи към него.

— Търсиш ли нова прислуга?

Дебелакът го погледна отвисоко:

— Какво — вас ли? Три деца и една котка?

— Да, защо не? — отвърна смело Юлиан. — Ние сме работливи и честни.

Мъжът присви очи и се почеса по небръснатата брада:

— Хм, не знам. Три деца... От друга страна, странноприемницата е пълна до покрива. Ще ми е нужна помощ. Нека опитаме. Можете да живеете при мен, ще получавате и храна. Ако си вършите добре работата, дори ще ви плащам. Впрочем, казвам се Венцел и съм стопанинът тук.

Приятелите се представиха. Юлиан разказа на съдържателя обичайната им история за такива случаи: загубили са родителите си и са бедни сирачета. Той като че ли не повярва на историята им, но явно за него по-важно от истината беше, че е намерил трима нови помощници за странноприемницата.

— Добре, ще ви покажа къде ще спите — отсече Венцел.

Той побутна приятелите към мрачната гостилница. Ниският таван беше черен от дима. През три мънички прозорчета се процеждаше оскъдна дневна светлина. Около десетината грубо сковани маси бяха подредени обикновени дървени столове. По-навътре бяха тезгяхът с голямо буре бира и входът към кухнята. На стената висеше разпятие. До тезгяха една стълба водеше към първия етаж и стаите за спане. В края на коридора, от който се влизаше в стаите, беше облеганата грубо скована стълба. Съдържателят се изкатери с пъшкане по нея и посочи на приятелите таванското помещение, в което бяха хвърлени няколко сламеника.

— Можете да си починете тук. Сигурно сте изминали дълъг път — огледа ги Венцел.

— О, да, така е... — отвърна предпазливо Юлиан.

Венцел сложи ръце на кръста си:

— Само не се опитвайте да използвате добрината ми. При мен няма място за мързеловци. До един час да сте в гостилницата и да обслужвате клиентите. И внимавайте добре — веднага ще забележа, ако се опитате да ме крадете!

С тези думи шишката им благодетел се спусна по стълбата. Стъпалата заскърцаха под тежестта му.

— Е, не е пет звезди — поклати глава Ким и се просна на своя сламеник. — Но сега не е време за хленчене. Главното е, че имаме квартира в манастира! — И хвърли поглед към котката. — На Кия май че ѝ харесва тук.

Ким имаше право — котката тичаше насам-натам по дървения тавански под и се завираше във всяка вехтория.

— Сигурно е надушила следите на мишка. Дано и ние скоро да попаднем на следа... на магическия еликсир — пожела си Юлиан.

— Дано — добави Леон, който си спомни за ботаническата градина. — Ако този еликсир наистина съществува, тук сигурно ще знаят за него, обзалагам се!

---

[1] Поклонник — Човек, който посещава, почита и се покланя на свети места. — Б.пр. ↑

[2] Мощи (от старобълг. — кости). — Тела на светии, останали нетленни след смъртта. Мощи се почитали още по времето на ранното християнство. Вярвало се, че те изцеляват болни и правят чудеса. — Б.пр. ↑

[3] Назарий, свети — Богат римски гражданин, живял по времето на император Нерон. Приел християнството още като дете и му се отдал с цялото си сърце. След смъртта на родителите си раздал голяма част от имуществото си на бедните, подкрепял християните, подложени на гонения и мъчения. Прогонен от Медиолан (дн. Милано) той заминал за Галия, където проповядвал християнството. Бил заловен от римските власти и подложен на мъчения заедно с ученика си Келсий, накрая и двамата били обезглавени. Светите им мощи са прибрани от християните и веднага започнали да правят чудеса. Мощите на свети Назарий били пазени в манастира в Лорш до неговото разрушаване. Днес част от мощите на свети Назарий се пазят и у нас — в църквата „Свети Трисветители“ в Шумен. — Б.пр. ↑

[4] Базилика (от гр. — царска къща) — В Древен Рим обществена представителна сграда, разделена от редици колони на 3-5-7-9 надлъжни части, наречени кораби. По неин модел са строени християнски църкви, които също се наричат базилики. — Б.пр. ↑

[5] Лазурит — Непрозрачен тъмносин минерал. Древните египтяни го стривали на прах, с който гримирали очите си. През Ренесанса от него правели скъпата боя, наречена ултрамарин. — Б.пр.

↑

УБИЙСТВОТО

Точно след един час децата слязоха в гостилницата. Първите клиенти вече бяха насядали по масите. Кия скочи на тесния перваз на един от прозорците и се настани там, а Ким, Юлиан и Леон тръгнаха към тезгяха, зад който Венцел наливаше бира в големи кани. От кухнята зад него долиташе апетитна миризма на печено и лук.

— А, ето че се появихте — възкликна той и изтри ръце в мръсната си престилка. — Някой от вас може ли да готви?

— Аз... малко — обади се Леон.

— Добре, тогава върви в кухнята и помогни на Гертруда, жена ми. А вие двамата грабвайте каните и ги занесете на двете маси там.

Децата се заеха с новите си задължения. Леон се запозна с Гертруда, мълчалива и тънка като вретено жена с умни сиви очи. Тя му направи знак да накълца на ситно връзка магданоз, докато тя разбъркваше нещо в огромния котел на каменното огнище. Ароматът, който се разнасяше, беше направо неустоим.

През това време Ким и Юлиан разнасяха кани, кошнички с хляб, супени чинии и дървени плата с месо. На масите бяха насядали всякакви хора: богати търговци, които се тъпчеха изобилно, и бедни поклонници, които можеха да си позволят само резен хляб и рядка зеленчукова супа.

Скоро в гостилницата не остана празно място. Въздухът ставаше все по-тежък. От кухнята на талази нахлуваше миризмата на различни гозби.

— По-бързо, още по-бързо! — Венцел не даваше и миг почивка на новите служители. Пурпурночервеното му лице блестеше от капчици пот.

Ким забърза към една маса в ъгъла и постави чаши с вино пред четирима клиенти, които си говореха тихо. Вече щеше да се връща при тезгяха, когато внезапно дочу думите „магически еликсир“? Ким застина на място от изумление. Сърцето ѝ бясно затупка. Момичето се наведе, сякаш е изпуснало нещо, и наостри уши. За неин късмет никой

не я забеляза. Тя успя да подочуе част от разговора, който се водеше шепнешком:

— ... ти би трябвало да знаеш това. Нали разбираш от билки и разни такива — каза единият от гостите на най-възрастния мъж на масата. — Хайде, ще те черпя още една чаша вино! Но трябва да говориш, чуваш ли, да говориш!

Ким се изправи и хвърли предпазливо поглед към стария човек. Той беше с продълговато лице и с гъсти вежди. Старецът кимна замислен.

— Е, хайде, кажи ни! — настояваха мъжете.

Ким смени незабелязано мястото си. Съседната маса се беше освободила и тя започна да събира бавно съдовете и приборите. Оттук също чуваше добре как мъжете увещават стареца.

— Има ли такова нещо? Кажи! Идваме от много далеч. Хората казват, че ти знаеш най-много за него! — настояваше единият от помладите.

— Да... за магическия еликсир! — зашептя другият.

— Шшшт! — предупреди ги третият.

Ким изтръпна — магическият еликсир!

Старецът поклати замислено глава:

— Така, така, значи само заради еликсира сте дошли, а не заради свети Назарий?

— Но, не, не за Бога! — възкликна единият от поклонниците. — Научихме за еликсира тук, в манастира. Искаме да ни кажеш нещо повече.

Внезапно старецът стана и отмести с крак стола си:
— Не мога да ви помогна — отсече хладно той. — Дори само
приказките за тази безбожна микстура^[1] носят нещастие — и се запъти

към тезгяха, плати на Венцел и напусна гостилницата, без да се сбогува.

— Кой е този човек? — попита Ким съдържателя, докато оставяше няколко празни кани на тезгяха пред него.

— Този ли, дето току-що си тръгна? — Венцел се почеса по главата. — Старият Готфрид. Живее сам долу в селото. Той е малко особен, за него се говори какво ли не. О, обичайните селски клюки! Обаче щом някой се разболе, тичат при него. Защото Готфрид разбира от лековити растения!

Момичето кимна и пое пълните кани. Докато разнасяше поръчките, тя се размина с Юлиан, който тъкмо разчистваше една маса, и с няколко думи му разказа за Готфрид.

— Ей, какво сте се разбъбрили там! — провикна се Венцел. — Момиче, занеси горе това плато. Баварецът от първа стая поръча печено. Побързай!

— Идвам, идвам! — отвърна Ким, грабна дървеното плато с вкусното печено и изтича на първия етаж.

Тя спря пред стая номер едно и почука на вратата. От стаята долетя сподавен вик. Последва шум от силен удар, после бързи стъпки. Какво става вътре? Ким настръхна от страх. Нещо не е наред!

Тя почука още веднъж, този път по-силно. Тишина. Никакъв отговор. Ким остави платото, събра всичката си смелост и натисна дръжката на вратата. Но вратата беше заключена. Ким се замисли, сети се за ключалката... бързо се наведе и надникна през нея. Видя просторна стая, едва осветена от свещ. Внезапно нещо премина съвсем близо до ключалката. Ким се изплаши и отскочи назад. Когато отново се приведе към ключалката, успя да види как през прозореца излиза тъмна фигура! В същия миг дочу стон. Сърцето й заби силно. Нещо се беше случило в стаята! Трябваше да изтича за помощ — веднага! Ким изкрещя.

По стълбата се чу трополене и само след минута в коридора се появи Венцел. След него бързаха Леон, Юлиан, Кия и неколцина клиенти.

— Какво става тук? — извика Венцел на Ким. — Какви ги вършиш тук...

— Вътре става нещо! — прекъсна го Ким. — Имаш ли ключ?

Венцел измъкна тежка връзка ключове изпод престилката си и отключи. Той побутна леко вратата, надникна в стаята и изпъшка:

— О, Боже!

— Какво става? — извика Леон.

Съдържателят се обърна рязко:

— Там някой лежи по очи. Струва ми се, че това е Йохан Фурер! Доведете инфирмара^[2], бързо!

Някой изтича долу. Венцел и други двама мъже влязоха в стаята. Нашите детективи искаха да ги последват, но Венцел им забрани.

— Това не е за детски очи! — смъмри ги тихо той.

И децата останаха да чакат навън с наострени уши.

— На него вече не му трябва инфирмар — дочуха те гласа на Венцел. — Фурер е мъртъв!

Децата се спогледаха ужасени.

— Кой е този човек? — попита един от мъжете, които бяха влезли в стаята с Венцел.

— Търговец от юг — отвърна Венцел. — Идва някъде отдалече, май от Алпите. Щеше да прави сделки тук.

Все повече любопитни хора се трупаха в коридора.

— Убиец в този манастир?! Бог да ни е на помощ! — изписка една жена.

Венцел вдигна успокоително ръце:

— Спокойно! Успокойте се, бе, хора!

Той покри мъртвия с одеяло, но Леон, Юлиан, Ким и Кия все пак успяха да се промъкнат в стаята. В бъркотията никой не ги забеляза. Ким разказа на приятелите си какво видя през ключалката.

— Видяла си някой да бяга през прозореца? — ококори се Леон. — Но как изглеждаше?

— Не... не знам — обърка се Ким. — Всичко се случи толкова бързо.

Леон подръпна крайчето на ухото си и ги изгледа замислено:

— Защо ли е трябвало да умре Йохан Фурер? — прошепна той.

Юлиан вдигна рамене:

— Добър въпрос...

— Във всеки случай парите не са били мотив — обади се Ким.

Момчетата я погледнаха изненадани:

— Защо мислиш така?

— Погледнете раклата до леглото — прошепна Ким. — Какво виждате там?

— Ами да, сега и аз виждам — развълнува се Юлиан. — Това е кесията на Фурер!

— Добро наблюдение, Ким — похвали я Леон. — Значи не е убийство с цел грабеж.

— Пуснете инфирмара! — извика някой в този миг.

Множеството се раздели и през образувалия се проход премина един монах. Той прегледа набързо мъжа, който лежеше неподвижно на земята, сетне поклати глава.

— Мъртъв — гласеше кратката диагноза. — Известихте ли вече Адалунг?

— Абата^[3] ли? — попита объркано Венцел. — О, да, абатът! Точно така, трябва да му съобщим. Той трябва да се погрижи за... въъ... разследване на тази неприятност.

— Именно — отвърна малко грубо инфирмарът. — Защото това, което ти наричаш неприятност, Венцел, е убийство!

— Да, да, разбирам — засуети се Венцел и се обърна рязко към хората наоколо: — А сега всички марш оттук. И да не разнасяте станалото навсякъде! — добави съдържателят, но сякаш с твърде малко надежда в гласа.

Тримата приятели напуснаха стаята.

Долу, в гостилницата, се водеха оживени разговори, всеки имаше различна теория за случилото се. Понеже не получиха никакви нареждания от Венцел, тримата приятели седнаха на една свободна маса.

— Значи не е било убийство с цел грабеж — повтори Леон. — Но тогава какво е искал убиецът?

— Може би е искал да краде, но Ким му е попречила — съобрази Юлиан.

Ким вдигна вежди:

— Не вярвам. Леглото с раклата, върху която беше кесията с парите, са точно до прозореца. Убиецът спокойно можеше да грабне кесията, докато тичаше навън. Не, казвам ви: убиецът е искал нещо съвсем друго!

— Но какво? Какъв би могъл да е мотивът? — чудеше се Леон.

— Ревност, отмъщение, дългове... има толкова много възможности — размишляваше на глас Юлиан. — За съжаление нямаме никаква отправна точка.

— Може пък убийството да има нещо общо с магическия еликсир — с надежда рече Ким.

— И как ти хрумна?

Ким вдигна рамене:

— Нямам идея, може би защото тази вечер чух едни мъже да си говорят за еликсира...

— Чисто съвпадение — махна с ръка Леон.

Момичето го погледна сериозно:

— Аз обаче не вярвам на съвпадения.

---

[1] Микстура (от лат.) — смес. — Б.пр. ↑

[2] Инфирмар (лат.) — Длъжност в католически манастир. Лекар и управител на болницата (инфирмарий). — Б.пр. ↑

[3] Абат (от араб. — „або“, гр. — „авва“ — отец, баща). — Почтително обръщение към монасите изобщо и преди всичко към игумените на католическите манастири. — Б.пр. ↑

ЗЛОВЕЩИЯТ АБАТ

На следващата сутрин Венцел ги събуди по първи петли.

— Хайде, ставайте! Не плащам за спане! — провикна се той от подножието на стълбата. — Чака ви работа!

— Толкова рано? — почуди се Ким с прозявка.

— Точно така. Ще пренесете нещата на Фурер горе на тавана.

— Какво?

— Добре ме чухте — каза съдържателя. — Вървете в стаята и пренесете нещата на Фурер. Само кесията му ще остане на съхранение при мен. Стаята трябва да бъде опразнена за нови гости. Ще пазя нещата на Фурер на тавана, докато се обади някой от роднините му... ако има такива. В противен случай вещите му ще бъдат дарени на манастира.

— Толкова бързо! Толкова бързо ще дадеш стаята на други хора! — възкликна Ким.

Венцел я погледна изненадано:

— Ти какво си мислиш? Че ще превърна стаята в място за поклонение? Ама че глупост! Трябва да направя така, че случаят да се забрави колкото се може по-бързо. Вече се носи слух, че върху странноприемницата ми тегнело проклятие. Можеш ли да си представиш какво означава това за мен?

Ким наведе глава и замълча.

— Най-добре е час по-скоро върху тази история да поникне трева. Това ще е добре не само за мен, но и за целия манастир. Е, стига толкова приказки — грубо отсече Венцел. — Качете горе багажа на Фурер. Ще дойда с вас и ще ви покажа кои са неговите неща.

В стаята на Фурер, Гертруда клечеше пред леглото и се опитваше да изтрие кървавото петно от дървения под. Но тъмното петно изглежда беше много упорито.

— Знак — мърмореше тя. — Това е знак.

— Какви ги говориш, жено! — сгълча я грубо Венцел.

Тя вдигна поглед към него. Лицето ѝ беше тебеширено бяло, а под очите ѝ се очертаваха тъмни кръгове:

— Казвам ти, че това е знак. Петното не може да се махне. Всемогъщият не иска то да се махне. Или става нещо съвсем друго, нещо, което...

— Млъкни, глупава жено! — кресна Венцел и вдигна ръка, сякаш искаше да я зашлеви.

Гертруда побърза да се наведе отново над петното и го застърга като пощуряла, мърмореше и някаква молитва...

— Вие! — викна съдържателят на приятелите. — Вие вземете онова наметало, торбата и дрехите от стола и бързо на тавана. Ще се видим след това в гостилницата. Бързо!

Ким понесе наметалото. Кия, която досега стоеше най-отзад, заскача развълнувано около момичето.

— Внимавай, че ще взема да падна върху теб — смъмри я Ким. — После ще си играем.

Но котката продължи да обикаля нервно около нея. Явно нещо я тревожеше.

— Какво ти е, Кия? — попита нежно Ким.

Кия измяука и задуши нещата на Фурер.

— Имате ли идея какво иска да ни каже Кия? — попита Ким приятелите си, взе котката в ръце и я погали по гърба.

— Не — рече Юлиан. — Може би просто ѝ е скучно. Хайде, нека слезем долу. Венцел днес е доста сърдит.

— Точно така — съгласи се Леон. — Освен това много му се иска случаят да се забрави и нещата да се върнат в обичайния коловоз, забелязахте ли?

— Да, и на мен ми направи впечатление. Ясно е, че убийството му разваля бизнеса — обади се Ким. — Но Венцел май преувеличава. Мисля, че всъщност се държи доста странно. Дори бих казала, подозрително.

Юлиан сбърчи чело:

— Какво искаш да кажеш? Да не мислиш, че Венцел е убиецът?

Ким и Леон мълчаха.

— Внимавайте с тези подозрения — предупреди ги Юлиан. — Нямаме никакви основания да мислим, че Венцел има нещо общо с убийството.

— Правилно — призна Ким. — Изобщо нямаме основания за подозрения. И трябва да предприемем нещо в тази посока. Трябва да се заслушаме из манастира и да научим колкото се може повече за Фурер. Какво е правил тук? С кого се е срещал? Може това да ни наведе на следа към убиеца.

Венцел не им даде почивка целия предобед. Децата преметоха гостилницата, измиха съдовете, обслужиха клиентите за обяд и помогнаха на Гертруда в кухнята. Жената на съдържателя, която и без това не беше бърлива, от сутринта не пророни нито дума. Лицето ѝ беше бледо като платно.

В ранния следобед няколко монаси бенедиктинци^[1] погребяха тихомълком Йохан Фурер в манастирското гробище. Никой не бе поканен на погребението. Монасите отпратиха любопитните любезно, но твърдо. Същото сполетя и нашите детективи. Те бяха получили два свободни часа от Венцел и се заслушаха из манастира, за да съберат информация. Бяха разпитали няколко търговци, занаятчии и поклонници, а убийството беше основната тема на всички разговори в манастира. Никой обаче не познаваше Йохан Фурер, нито беше чувал нещо за него. Сега приятелите стояха нерешително пред портата на гробището.

— Имам чувството, че някой се опитва да прикрие убийството — заяви мрачно Леон. — Поне Венцел и монасите очевидно го искат.

— Да, и аз имам такова усещане — съгласи се Юлиан. — Но може би просто ги е страх. Все пак убиецът обикаля свободно наоколо.

Ужасна мисъл накара Леон да настръхне:

— Кажу ми, Ким, възможно ли е убиецът да те е видял, докато е бягал?

— Как така?

— В такъв случай ти си в страшна опасност! — извика Леон. — Убиецът ще поиска да те ликвидира, защото ще се страхува, че можеш да го разпознаеш!

— Не, не! — побърза да го успокои Ким. — Той не ме видя. Нали беше с гръб към мен. Иначе щях да видя лицето му.

— Звучи логично — рече Леон с известно облекчение. — Добре, да вървим. Да обиколим сергиите на търговците. Може пък някой от

тях да познава Йохан Фурер.

Приятелите тръгнаха обратно. По тесния път срещу тях се зададе млад монах. Беше облечен като останалите братя: ръчно шити кожени обувки, бяло ленено расо и върху него какула^[3], широка върхна дреха с качулка. На колана му висяха дървена броеница и нож за хранене.

— Добра среща — поздрави ги любезно монахът. Имаше меки хубави черти на лицето. — Търсех ви. Каква благородна котка имате. — Той се наведе към Кия и я погали нежно по главата.

— На какво дължим честта? — отвърна Юлиан не по-малко учтиво.

Монахът прокара ръка по тонзурата^[4] си, кръгло избръснато място на главата. Хвърли поглед през рамо и сниши глас:

— Става дума за убийството, Бог да ни е на помощ — той погледна Ким право в очите. — Научихме, че ти си видяла убиеца.

Момичето поклати глава.

— Видях само, че през прозореца избяга някой, нищо повече — опита се да го поправи тя.

Монахът се усмихна смутено:

— И все пак нашият абат Адалунг би искал да говори с теб. Всяка незначителна подробност, която ти е направила впечатление, може да има голямо значение. Убиецът трябва бързо да бъде заловен и да отговаря за стореното. Нашият абат няма да се успокои, преди да е изобличил престъпника. Адалунг дори сам се зае с разследването.

— Добре, ще дойда с вас — съгласи се Ким. — Но искам и приятелите ми да са с мен.

Монахът се поклони леко:

— Защо не? Но не мога да ви обещаая, че абатът ще го одобри. Да вървим. Последвайте ме. Ще ви отведа в покоите на абата. Те, впрочем, се намират до нашата библиотека със скриптория^[5].

По пътя младият монах се представи. Казвал се Квириний и бил братът ботаник^[6].

— Какво е това? — попитаха децата.

— Това означава, че отговарям за градините — обясни Квириний. — Всеки брат в манастира има своя задача. Бурсарят^[7] например се грижи за финансите на манастира, камерарът^[8] — за кухнята, пивоварната и пекарната, сакратарят^[9] — за църковната утвар

и вестиарът^[10] — за нашето облекло и чаршафите на леглата. Всички те, разбира се, имат и много други задачи.

Ким се ококори:

— Тогава ти добре разбираш от билки?

— О, да! — възкликна въодушевен Квириний. — Нашият абат Адалунг лично ме обучи. Той има огромни познания за лечебната сила на растенията. Нашият хербарий^[11] няма равен на себе си. Засадили сме прекрасни билки и те се развиват великолепно — подбелът, който помага при кашлица, или мокрешът, който прилагаме успешно при възпаления. Черпим знанията си от книги за билките и лечението с билки, събрани в нашия скрипторий. Ако желаете, с удоволствие ще ви покажа ботаническата градина. За мен е голяма радост, когато някой се интересува от работата ми. Ето, тук са покоите на абата.

Бяха стигнали до една невзрачна постройка зад базиликата. Квириний похлопа на груба дървена врата.

— Влезте — чу се отвътре строг глас.

Младият монах побутна приятелите в мрачното помещение, чиято единствена украса беше грубо разпятие, и побърза да се оттегли.

Един много висок мъж с навъсено лице се надигна зад масата срещу входа. Той огледа хладно приятелите. Всеки жест на мършавата му фигура внушаваше страхопочитание.

— Името ми е Адалунг, както предполагам вече знаете — рече абатът. Гласът му звучеше доста грубо.

— Да, ние... — започна Юлиан, но веднага беше прекъснат.

— *Favete Unguis!* Ще говориш, когато ти наредя — заяви абатът.
— И вдигнете от пода тази котка. Не искам да обикаля тук.

Кия се изгърби и изсъска тихо. Абатът я погледна изненадан. Сетне насочи студения си изпитателен поглед към Ким.

— Разкажи какво видя миналата нощ — нареди той сухо. — И не пропускай нищо.

Момичето разказа каквото знаеше, а през това време Адалунг вървеше напред-назад из килията. Когато Ким приключи, лицето на абата беше още по-мрачно.

— Това ли е? — попита разочаровано той.

Ким кимна.

Абатът въздъхна:

— Това едва ли ще ни помогне. Възможно е убиецът още да е в манастира — *quod dues avertat*. А сега вървете!

Адалунг се върна зад масата си и потъна в мълчание.

Приятелите се оттеглиха безшумно. Излязоха навън, отново под следобедното слънце.

— Зловещ тип — констатира мрачно Ким. — И постоянно този латински. Разбрахте ли какво каза?

— Не — призна Леон.

— Тъъ, ами да — рече след кратко колебание Юлиан.

— Не думай! — разсмя се Леон.

— О, да, честна дума — закима Юлиан. — *Favete Unguis* означава „Дръж си езика зад зъбите“. А *quod, dues avertat*, доколкото разбирам, означава „Да пази Бог“. Латинският ми доставя удоволствие.

— Да вървим тогава при търговците — предложи Ким, — трябва да разберем дали все пак някой знае нещо за Йохан Фурер.

Но предпазливото разследване на тримата детективи и този път не доведе до успех. Фурер беше напълно неизвестен в манастира. И като че ли никой не го бе виждал във вечерта на смъртта му.

Разочаровани, Леон, Юлиан и Ким се върнаха в странноприемницата. Венцел вече ги очакваше с цял куп задачи. И тази вечер гостилницата се препълни до последното място. Опасенията на Венцел, че поклонниците и търговците ще отбягват странноприемницата му, се оказаха напълно неоснователни.

Едва малко преди полунощ приятелите получиха разрешение да се приберат в спалнята си на тавана. Най-отпред вървеше Леон със свещ в ръка.

— Ама че работа! — възкликна той, когато пламъчето освети убежището им.

— Какво има? — попита уморено Ким.

— Погледнете само! Някой е ровил из нещата на Фурер!

---

[1] Бенедиктинци — Монаси от ордена на свети Бенедикт. Монасите са последователи на учението на Бенедикт от Нурсия (роден около 480 г., починал около 550 г.). Ордена на бенедиктинците е най-старият монашески орден^[2] в католическата църква. Той развива активна мисионерска дейност, освен това неговите членове-монаси имат съществен принос за развитието на селското стопанство, образователното дело, изкуството и културата. — Б.пр. ↑

[2] Орден, монашески — В католическата църква съществуват монашески организации, които спазват определен устав. Наричат се ордени. Патрон на ордена е светец или светица и монасите се ръководят от ценности, завещани от патрона. — Б.пр. ↑

[3] Какула — Връхна дреха на католически монах, широко наметало с дълги ръкави и качулка. — Б.пр. ↑

[4] Тонзура — Избръснато в кръг място на главата в знак на смирението на монаха пред Бога. — Б.пр. ↑

[5] Скрипторий (лат.) — Специално помещение в манастир, където монасите превеждали и преписвали книги. — Б.пр. ↑

[6] Ботаник (лат.) — Учен, който изучава растенията. През Средновековието — градинар в католически манастир. — Б.пр. ↑

[7] Бурсар (лат.) — Длъжност в католически манастир. Бурсарят отговаря за финансите на манастира. — Б.пр. ↑

[8] Камерар (лат.) — Длъжност в католически манастир. Камерарът отговаря за кухнята, пивоварната и пекарната. — Б.пр. ↑

[9] Сакратар (лат.) — Длъжност в католически манастир. Сакратарят отговарял за инвентара на църквата и съкровищата в сакристията. — Б.пр. ↑

[10] Вестиар (лат.) — Длъжност в католически манастир. Вестиарът се грижел за облеклото и чаршафите на братята. — Б.пр. ↑

[11] Хербарий (лат.) — Сбирка от специално изсушени растения, предназначени за изучаване. В Средновековието така наричали и ботаническата градина към католически манастир. — Б.пр. ↑

СКРИВАЛИЩЕТО

Дрехите на Фурер, които Ким беше сгънала прилежно в един ъгъл, сега бяха пръснати по целия под.

— Странно! — чудеше се Юлиан, докато вдигаше наметалото. — Ето там е шапката, а там — торбата и останалите вещи. Ако питате мен, май нищо не е откраднато. Невероятно...

— Не бързай толкова — наведе се Ким и претърси късото палто. Сетне бръкна в голямата кожена торба. — Хм, струва ми се, че Юлиан има право. Май нищо не липсва.

Леон се отпусна тежко на сламеника си.

— Не виждам смисъл. Нещо все пак трябва да липсва.

— Не е задължително — възрази Юлиан. — Може пък да са търсили нещо и да не са го намерили.

— Това си е чисто предположение — поклати глава Леон. — Нещата на Фурер не бяха чак толкова много. По-скоро ме интересува нещо друго: кой е бил тук?

Ким приклепна до Леон:

— Добър въпрос. Нека подходим методично. Кой би могъл да знае, че нещата на Фурер са тук? — Приятелите ѝ я погледнаха изненадани. — Венцел — изрече на глас Ким онова, което си мислеха всички.

Юлиан въртеше в ръце шапката на Фурер.

— А би ли могъл изобщо съдържателят Венцел да е убиецът?

— Какво искаш да кажеш?

— Много просто: къде е бил, когато е убит Фурер? Някой от вас двамата видя ли го? Спомнете си!

Леон вдигна рамене:

— Той със сигурност не беше в кухнята, когато Ким започна да крещи.

— Не беше и в гостилницата — допълни Юлиан. — Кой беше първият, който се появи, когато изкрещя, Ким?

— Венцел беше — ахна момичето. — Но това дали означава нещо?

— Това означава, че Венцел трябва да е бил съвсем наблизно! — обясни Юлиан. Страните му бяха пламнали от възмущение.

Ким подръпваше нервно крайчетата на косите си:

— Видях убиеца да бяга през прозореца. Ако е бил Венцел... как тогава се е озовал в странноприемницата и в коридора към стаята?

— Нека проверим дали е възможно — предложи Леон.

Те се измъкнаха навън и потърсиха прозореца на стаята, в която беше живял Фурер. Непосредствено под прозореца беше оборът за козите.

— Убиецът е излязъл през прозореца, скочил е на покрива, изтичал е до някой друг прозорец и отново се е върнал в странноприемницата. А малко след това съвсем невинно се е озовал при Ким — размишляваше на глас Леон.

— Доста смел път за бягство — рече неуверено Ким. — Така Венцел би попаднал право в ръцете на преследвачите.

— Възможно е — продължи мисълта си Леон. — Но кой би помислил да го заподозре?

Едно мяукане накара приятелите да погледнат към пода.

— Ти имаш друга теория, така ли, Кия? — попита Ким.

Котката измяука доста по-настойтелно. Сетне затича към странноприемницата.

— Дали пък не иска да ни покаже нещо? — почуди се Юлиан.

— Няма да е за първи път — отвърна Ким и тръгна след котката.

Кия се промъкна грациозно в притихналата странноприемница. Приятелите я последваха на пръсти и отново се върнаха на тавана, където запалиха свещ.

— Ако си искала да ни сложиш да си легнем, това беше страхотна идея — каза Леон на котката и се прозя с всички сили. — Едва се държа на крака.

Но Кия очевидно имаше нещо друго наум. Тя изприпка до наметалото на Фурер и сложи лапа на левия ръкав.

— Какво има там? — попита озадачена Ким и клекна до котката.

Кия задраска с нокти по плата. Очите ѝ бяха широко отворени, а ушите — обърнати напред.

— Тя може би иска да си поиграе — предположи Леон и се хвърли на сламеника.

— Глупости — възрази Ким. — Искан да ни покаже нещо. Нещо свързано с това палто! — Тя започна да опипва ръкава. — Я, виж ти! — чу се внезапно удивен вик.

Леон се надигна с пъшкане и приближи, след него и Юлиан.

— Тук... усещате ли това? Нещо в ръкава шумоли.

Леон и Юлиан опипаха мястото.

— Да, сякаш вътре е зашито нещо! — потвърди развълнуваният Леон.

Ким скочи.

— Трябва ни нещо остро... — разбърза се тя. — Дай ми джобното си ножче, Юлиан.

Ким разпори внимателно единия от шевовете на наметалото. Котката не я изпускаше от очи и ставаше все по-нервна. Опашката ѝ направо плющеше във въздуха.

Шевът се отвори. Ким бръкна предпазливо под хастара и извади няколко корена и листа. Растението имаше много странна форма. Приличаше на човешко тяло, от чиято глава растат листа.

Леон ахна:

— Какво ли е това? Резервна храна?

— Едва ли — възрази Ким. — Никой не би си направил толкова труд да крие резервната си храна. По-скоро май става дума за ценно растение.

— Какво искаш да кажеш? — зачуди се Юлиан. Сетне внезапно се досети: — Да не би да мислиш, че това тук има нещо общо с магическия еликсир?

Ким сбърчи чело:

— Възможно е. Едно е сигурно — тези корени са особено ценни. Иначе Фурер никога не би ги скрил на толкова тайно място.

— И точно това скривалище не е открил убиецът — прошепна Юлиан. — Загадъчната Кия обаче успя!

Той погали признателно главата на умната котка. Тя замърка доволно в отговор.

— Божичко, колко ли е ценно това растение, щом заради него убиват хора — изпъшка Леон. Той взе парче корен и го разгледа на светлината на свещта. — Какво ли е това?

— Трябва да разберем как се казва, естествено, съвсем незабелязано — предложи Ким. — И то още утре. Ще посетим Квириний. Той познава отлично лечебните растения. Бихме могли да попитаме също и стария Готфрид.

— Или Адалунг. Нали и той е експерт по билките — допълни Юлиан.

— По-добре Квириний — намеси се Леон. — Той е доста полюбезен от абата.

— Е, в това отношение си напълно прав — съгласи се Ким. — Сега обаче и ние имаме нужда от добро скривалище за листата и корените.

Юлиан разпери ръце:

— Дайте ми ги. Мога да ги нося в торбичката, която имам тук, на колана.

— Добре. Но ще трябва много да внимаваш.

— Естествено, ти за какъв ме мислиш? — обиди се Юлиан. — Ще ги пазя като очите си.

— Нямам предвид това — обясни му Ким. — Трябва да внимаваш за себе си! Защото сега притежаваш нещо, заради което някой минава през трупове! И този някой може да е вече дори тук, в странноприемницата!

Юлиан преглътна. Изобщо не помисли за това. Стисна корените в дланта си, но се ядоса на себе си — пръстите му леко трепереха.

БОТАНИЧЕСКАТА ГРАДИНА

На следващата сутрин приятелите не споменаха пред никого за среднощното си откритие. Децата вършеха обичайната си работа. Венцел беше намръщен и недоверчив. Юлиан пазеше корените и листата като съкровище и все му се струваше, че съдържателят го гледа изпитателно. Но може би само си внушаваше. Въпреки това Юлиан и приятелите му бяха нащрек и се опитваха на свой ред да държат под око съдържателя.

Този следобед отново се откри възможност да се измъкнат от странноприемницата. Венцел се оплака от стомах и се прибра в стаята си.

— Бихме могли да попитаме някои от монасите за отвара, която облекчава болката — предложи услужливо Ким.

Венцел обаче само измърмори:

— Не, не, оставете. Не вярвам на тези отвари. Оставете ме на мира. Изчезвайте!

Приятелите се подчиниха с удоволствие.

— Да отидем в ботаническата градина — предложи Ким. — Може Квириний да е там.

Малко по-късно се озоваха край оградата, която опасваше ботаническата градина. Вътре не се виждаше никой.

— Мислите ли, че бихме могли просто да влезем вътре? — почуди се Юлиан.

— А защо не — отвърна Ким и бутна градинската порта.

Приятелите се озоваха в прочутата ботаническа градина на манастира Лорш. Те тръгнаха между оградените с каменни зидчета лехи. Тук-там стърчаха растения, вързани за пръчки. Някои ухаеха приятно, меко, други по-силно и дразнещо. Кия си хареса лехата с валериан и възхитено задуши растенията. Необходими бяха доста усилия, за да я откъснат от тях.

Край леха с високи растения с бели цветове се беше привел монах. Като чу стъпките на децата, той се изправи. Беше Квириний.

— Бог да ви благослови! — извика той зарадван. — Какво ви води в нашия хербарий?

— Съдържателят Венцел не е добре — разказа Ким. — Има проблеми със стомаха.

— Горкичкият — въздъхна Квириний. — Но вие сте попаднали точно, където трябва. Знаете ли какво е това? — И той посочи растенията пред себе си.

Приятелите поклатиха глава.

— Това е кимион — обясни Квириний. — Семената му се събират тъкмо сега, през лятото. Сварени с вода, те отпускат спазмите и усилват стомаха. Напомнете ми да ви дам пакетче от тях за съдържателят Венцел. Искате ли да ви разведа из хербария?

— О, да, с удоволствие!

Квириний тръгна из градината, обяснявайки на приятелите ползата от различните билки. Той спря пред двуметрово растение с виолетови цветове.

— Това е зарасличе. Нуждае се от много слънце и влажна почва. От корените правим лапи, които имат благоприятно действие при контузии и навяхвания — учеше ги ботаникът.

— Наистина е много интересно — кимаше Юлиан и попипваше нервно торбичката на колана си. Дали да не попита монаха какъв е този тайнствен корен?

Квириний ги поведе към следващата леха с растения, отрупани с оранжеви цветове.

— Погледнете невена — възкликна той. — Това растение се отглежда много лесно и има голяма сила. От него се приготвя настойка срещу възпаления на устата.

Юлиан хвърляше изпитателни погледи към приятелите си. Леон и Ким го окуражиха с кимване.

— Квириний — обади се Юлиан. Монахът се обърна към него с обичайната си любезна усмивка. — Имам тук нещо, което искам да ти покажа.

Юлиан свали торбичката от колана си, отвори я и извади странното растение.

— Можеш ли да ни кажеш какво е това? — попита той.

Квириний присви очи.

— Хмм... — замисли се той. Мина минута, а той продължаваше да разглежда внимателно листата и корените. — Никога не съм виждал такова растение — рече той накрая. — Не ми прилича на лечебно растение, защото в такъв случай трябваше да го познавам. Но можете да го оставите при мен. Бих могъл да го изследвам по-внимателно, или да го покажа на братята, които също разбират от билки.

— О, не, благодарим ти — рече бързо Юлиан, грабна растението и отново го скри в торбичката на колана си.

— Както искате — съгласи се Квириний. — Тогава нека ви покажа още една много интересна билка. Слезът...

И той продължи обясненията си за билките в ботаническата градина. След около половин час удари църковната камбана.

— О, трябва да вървя в църквата — сепна се монахът. — Време е за нона^[1]. На всеки три-четири часа ние се събираме за молитва. Трябва да побързам! Всичко добро! Бог с вас!

— И така, отново сме в пълен мрак — въздъхна Леон, когато монахът вече не можеше да ги чуе.

— Трябва да отидем при Адалунг. Нали той е обучавал Квирий. Може би знае какво е това растение — предложи Ким.

— По-добре не — възрази Юлиан. — Не харесвам абата. Той е някак твърде... зловещ. По-добре да потърсим стария Готфрид.

Ким и Леон обаче настояваха да отидат първо при Адалунг. Изглеждаше им много по-образован от Готфрид. Юлиан се съгласи доста неохотно.

Децата зачакаха края на богослужението пред покоите на абата. И докато чакаха, се заиграха с Кия.

— Какво правите тук? — стресна ги рязък студен глас.

Юлиан, Леон и Ким се обърнаха сепнато. Пред тях стоеше абатът, сякаш беше изникнал от земята като някоя от чудодейните билки в хербария.

— Ние... ние... искаме да ви питаме нещо — избърбори Юлиан.

— Аз обаче нямам време — отвърна мрачно абатът, докато пъхаше голям ключ в ключалката на вратата. — В това иначе толкова мирно място бе извършено ужасно деяние. Трябва да употребя цялата си сила, за да открия убиеца. Ще направя разследване не само в манастира, но и в околните села.

— Знаете ли вече кой е убиецът? — попита Юлиан.

Абатът поклати глава.

— Не — рече той, — не, за съжаление. Така че не ме задържайте повече.

Но Юлиан не се предаде лесно.

— Моля ви — настоя той, — ще ви отнемем само минутка. Искаме да ви покажем нещо.

Адалунг, който вече беше прекрачил прага, въздъхна:

— Е, добре, влезте. Но не ми губете времето с празни приказки!

Тримата приятели пристъпиха прага на килията. Адалунг седна на стола зад масата си, а Юлиан побърза да му покаже своето съкровище.

— Можете ли да ни кажете каква е тази билка? — попита той.

Адалунг се намръщи.

— Не, не я познавам — отсече той.

Сетне се наведе напред и се взря в очите на Юлиан. На момчето му се стори, че Адалунг поглежда право в сърцето му. Тръпки го побиха.

— Но сега ти ще ми кажеш, моето момче — процеди абатът с леден глас, — откъде имаш това странно растение!

Юлиан отстъпи няколко крачки назад, докато усети зад гърба си своите приятели.

— Ами... намерихме го — отвърна той. — Беше на пътя.

— На кой път?

— Близо до стената, отпред, при Кралската арка.

Абатът беше впил поглед в Юлиан като хищна птица, която дебне мишка.

— Това ми звучи твърде неубедително — студено каза той. — Възможно е обаче да го е изтървала някоя от селските билкарки.

— Да! — възкликна облекчен Юлиан. — Сигурно е станало така. А сега да не отнемаме повече от скъпоценното ви време. Може пък старият Готфрид да знае името и произхода на растението. Той живее в селото. Ако искате, можем да ви информираме дали Готфрид знае нещо.

Адалунг се изсмя иронично.

— Готфрид? Старият глупак! Той си въобразява, че познава тайните на природата. Но не е достатъчно да бродиш из гората и да събираш боровинки и корени. О, не, опазил Бог! Тук и само тук, в нашия манастир е събрано знанието за билките. Прост селянин като Готфрид не притежава това знание и никога няма да го получи!

— Е, добре — въздъхна Юлиан и тръгна да си върви. — Само си помислихме, че...

Абатът не каза нищо повече. Приятелите напуснаха с облекчение мрачното му обиталище.

— Пфу, радвам се, че пак сме навън — изпъшка Юлиан, щом се озоваха пред вратата.

Гъсти облаци бяха скрили слънцето. Вече ръмеше.

— Аз също — съгласи се Ким. — Странен тип. Винаги толкова сериозен и високомерен. Но нека по-добре вземем кимиона от

Квириний. Трябва да се връщаме в странноприемницата, Венцел сигурно ни чака!

Така беше. Съдържателят ги посрещна, разпенен от гняв.

— Къде се губите? Чака ви толкова много работа! — викна им той.

— Вземи, това е за теб — премигна невинно Ким и подаде малката торбичка с билката. — Квириний ни го даде. Това е кимион. Помага при стомашни оплаквания.

Венцел обаче не се остави да го водят за носа:

— Махай това нещо оттук. Аз да не съм някаква бабичка билкарка. Знам, че криете нещо от мен! Непрекъснато ходите из манастира и задавате странни въпроси на хората. Само не си мислете, че не знам! Този манастир има уши навсякъде! А аз имам приятели навсякъде! Съвсем скоро ще узная какво криете от мен, така да знаете! И ако се окаже, че ме мамите по някакъв начин, Господ да ви е на помощ!

---

[1] Нона — Богослужение между 14 и 15 часа. В повечето средновековни католически манастири уставът бил много строг и монасите били длъжни да се събират за молитва в манастирската църква седем пъти дневно на всеки три до четири часа (също и нощем). Всяка молитва в определен час от деня има свое име. — Б.пр.

↑

СЯНКАТА

Привечер приятелите отново задебнаха възможност да се измъкнат от странноприемницата. Но работата не свършваше и вече си мислеха, че този ден няма да успеят да посетят стария Готфрид. После, към осем часа, нещата се обърнаха в тяхна полза. Гостилницата, която този ден не беше така многолюдна, както предишните вечери, бързо се изпразни. Към осем и половина си беше тръгнал и последният клиент.

— Щом е така — изръмжа Венцел зад тезгяха и избърса ръце в мазната кожена престилка, — днес ще затворя по-рано.

Нашите детективи приеха това като нареждане да се приберат на тавана. Съдържателят не се опита да ги спре. Те изчакаха известно време, докато гостилницата утихне напълно.

Тогавя пак слязоха на първия етаж. Прокраднаха се покрай вратите на стаите и през прозореца се спуснаха върху покрива на обора. Внимаваха да не вдигат шум и скочиха тихо един след друг върху глинестата земя зад странноприемницата. Продължаваше тихо да ръми.

— Е, дотук се справихме добре — рече Юлиан с въздишка. — Сега трябва да разберем къде точно живее Готфрид.

— Едва ли ще е трудно да научим — предположи Ким. — Да попитаме в селото. Там сигурно го познават.

Кия се втурна напред. Тя се шумугна първа през портата на манастира, а Ким попита пазача за пътя към селото. Мъжът я изгледа учудено, после посочи единствения път, който излизаше от манастира.

— Все покрай Вешниц. Няма как да се заблудите — отговори той, без да задава неудобни въпроси на децата.

Вешниц се оказа лениво течащата река край пътя. Пътят водеше нагоре, по един горист хълм. Внезапно Ким се закова на място.

— Чухте ли и вие? — попита тя момчетата.

— Какво?

— Там отстрани пропукаха клони — обясни Ким. — Точно зад нас.

— Може да е някое животно — предположи Леон.

— Да, може — прошепна Ким. — Но може и да е човек, който ни следи.

— О, въобразяваш си — успокои я Юлиан.

Ким се вгледа в тъмната гора. Между стволите на дърветата бавно пълзеше здрачът.

— Ето там! — възкликна Ким. — Там помръдна нещо! Една сянка!

— Къде?

— Ето там, точно до големия дъб!

— Не виждам нищо — прошепна Юлиан с треперещ глас. — Може би е по-добре да се върнем.

— Глупости! — ядоса се Леон. — Почти стигнахме селото. Не бива да си изпускаме нервите точно сега. Хайде, да вървим!

Той тръгна решително напред. Но продължи да се ослушва бдително. Обръщаше се често и оглеждаше внимателно гората. За щастие пред тях скоро се появи първата селска колиба. Най-накрая приятелите можеха да си отдъхнат.

Млада жена, която вадеше вода от един кладенец, им посочи пътя към къщата на Готфрид.

— Колибата му е навътре в гората — обясни тя. Сетне внезапно потрепери с цялото си тяло и очите ѝ се присвиха. — Но какво искате от него?

— Ние просто така... — отклони въпроса Ким.

— Не ти вярвам нито дума — тросна ѝ се жената. — Никой не отива просто така при Готфрид. Само ако е много, много болен и му трябва някой, който разбира от билки. Но вие не ми изглеждате болни.

— И защо никой не ходи при него?

Жената криво се усмихна:

— Защото е в съюз със злите сили, така да знаете! С дявола!

— Така ли?

— Така! Няма жена и живее съвсем сам накрая на гората. Това не е редно, това е против волята на Бога! Така постъпва само някой, който крие нещо. Освен това Готфрид куца. Това е наказание Божие за грях, който е сторил! — жената се прекръсти, вдигна кофата с вода и забърза към колибата си.

— Дали пък да не се върнем? — разколеба се отново Юлиан.

Леон поклати глава:

— Вече виждам колибата на Готфрид. Не можем да се откажем точно сега!

Ким беше на същото мнение и децата продължиха към бедния дом на Готфрид. Колибата се гушеше под клоните на могъщ бук. Стените ѝ бяха изплетени от върбови и лешникови клони, замазани с глина, тор и слама. До колибата имаше килнат настрани обор, в кокошарника ровеше самотна кокошка.

Приятелите спряха пред вратата и се послушаха.

Не се чуваше нищо, само гората шумолеше.

Внезапно Ким се обърна и видя една сянка да пробягва между дърветата. Животно ли беше, или човек? Тя не можа да различи, но беше съвсем сигурна, че някой ги следи.

— Всичко наред ли е? — попита тихо Леон.

Момичето кимна, сетне потропа на вратата. От вътрешността на хижата се чува провлечени стъпки.

— Кой е там? — попита дрезгав глас, прекъсван от кашлица.

— Три деца — извика Юлиан. — Искаме да те попитаме нещо. За една билка.

Вратата се откряна. Появи се Готфрид със свещ в ръка.

— Наистина — три деца... и една котка. Какво хубаво животно — рече Готфрид.

Кия измяука и потърка доверчиво глава в краката на стария човек.

— И ще питате за билки? — почуди се Готфрид. — Е, тогава сигурно ще мога да ви помогна. Но какво, за Бога, ви води насам в този късен час?

— Любопитството — отвърна Юлиан. — Може ли да влезем?

— Моля, моля. Винаги се радвам на гости — отстъпи назад Готфрид и добави с горчивина: — И без това много рядко се случва.

Подът на колибата беше от отгъпкана пръст. Пейка, маса, стол и няколко сламеника, струпани един върху друг в ъгъла — това беше цялото обзавеждане. Над огнището висеше котле, от което се носеше остра миризма на билки и се смесваше с дима от огъня, защото колибата нямаше комин. На задната стена имаше втора врата, която май водеше към обора.

— Седнете — каза Готфрид и посочи пейката.

Докато децата присядаха, той ги огледа внимателно.

— Тебе... — посочи той Ким, — тебе съм те виждал вече. Помогни ми да си спомня... къде?

— В странноприемницата — отвърна Ким. — Работим там. Поднасях ви храната. Ти си говореше с мъжете на твоята маса и от разговора ви разбрах, че разбираш от билки. Затова днес сме тук. Искаме... — тя внезапно млъкна и се втренчи в единствения прозорец на колибата. — Ето го пак!

Всички погледи се насочиха към нея.

— За кого говориш?

— Видях отново сянката — прошепна Ким.

Готфрид се изсмя глухо. Той вдигна свещта и се приближи към прозореца.

— Не, няма никой — успокои я старецът. — Не се бой. Понякога вечер в гората се виждат неща, които не съществуват. Повярвай ми, знам за какво говоря. — Той се върна и седна на единствения стол до масата. По сбръчканото му лице се появи странен блясък и той сниши глас: — Навън, в гората, се случват странни неща, особено при пълнолуние. А днес е пълнолуние.

Юлиан се размърда неспокойно на пейката. Искаше му се да стане и да си тръгне. Но естествено, не смееше да се държи като страхливец. Той се опита да съкрати посещението при този странен Готфрид. Извади торбичката с непознатото растение и развърза предпазливо коженото ремъче.

Старецът се наведе над корените на светлината на свещта.

— О-о-о... — проточи той, — това наистина е много интересно, дори изключително интересно!

С върховете на пръстите си Готфрид взе едно от парчетата и го разгледа внимателно. После направи същото с едно сухо листо.

— Познаваш ли тази билка? Коя е тя? — попита Юлиан, който щеше да се пръсне от любопитство.

— Разбира се, че я знам — отвърна Готфрид.

В този момент нещо изтрополи по вратата.

— Какво... какво беше това? — разтрепери се Юлиан.

— Представа нямам — отвърна Готфрид. — Може би някой си позволява глупави шеги. Но както казах... тук, в гората се случва какво ли не. Я по-добре да погледна.

И той се надигна с пъшкане.

Кия скочи от пейката върху масата. Козината ѝ настръхна и заприлича на остра четка, а очите ѝ станаха на две тесни цепки.

Внезапно страшно предчувствие обзе Ким.

— Спри, спри, Готфрид! Не отивай там! — изкрещя тя.

— О, не се бой — отвърна старецът и махна с ръка.

Той беше стигнал до вратата и я дръпна. Чу се свистене, после вик. Готфрид се олюля и направи крачка назад. От ръката му стърчеше стрела. Готфрид се свлече на колене със стон.

ВЪЛШЕБНАТА БИЛКА

Без да губи нито за миг присъствие на духа, Леон скочи и се втурна към вратата. В мига, в който я затвори, последва нов удар по дървото.

Леон се досети, че стрелецът пак е стрелял, а стрелата сигурно се е забила във вратата.

Ким и Юлиан се надвесиха над Готфрид. Старецът беше притворил очи и мърмореше нещо, което никой не разбра.

От раната на ръката му течеше тънка струйка кръв.

— Божичко, какво ще правим сега? — отчая се Юлиан.

— Трябва да извикаме помощ! — извика Ким. — Трябва да го види лекар... колкото може по-бързо.

— Добре, ще изтичам до манастира — предложи Леон.

— Не, не бива да отваряш вратата! — извика паникьосано Юлиан.

— Вземи се в ръце — отвърна Леон и се опита да изглежда спокоен. — Ще изляза през другата врата! Не се притеснявайте за мен! Ще се справя. До скоро!

Той бутна задната врата и изчезна в мрака.

Ким довлече от леглото два сламеника и ги подпъхна под гърба на ранения.

Старецът измърмори с полузатворени очи:

— Благодаря, но вече няма смисъл. Ще умра.

— Глупости — ядоса се Ким, — ей сега Леон ще доведе инфирмара.

Готфрид поклати глава:

— Не знам дали ще може да ми помогне. Аз съм стар...

— Какво да правим със стрелата? Да я изтеглим ли? — попита Юлиан.

Искаше да направи нещо, за да помогне. Но се чувстваше ужасно безпомощен.

Готфрид се закашля.

— Недей — спря той момчето. — Ще разшириш раната. — Гласът му ставаше все по-тих, като шепот. — Това е работа на инfirmара, ако дойде...

— Сещаш ли се кой може да е стрелял срещу теб? — попита Ким.

— Не, аз всъщност нямам врагове — отвърна старецът. — Така поне си мисля...

Внезапно по изпънатото му лице пробягна усмивка:

— Това растение там, това вероятно е мандрагора. По форма наподобява човек. Тя е от страните южно на планините, от крайморските страни. Приписват на мандрагората магични сили. У нас тя е много рядка и скъпа. Откъде я имате?

— Намерихме я — отвърна Юлиан. — В нещата на търговеца Фурер.

— Човекът, когото убиха? Странно...

Ким задъвка нервно долната си устна. Един въпрос ѝ тежеше на езика, но не беше сигурна дали трябва да го зададе. Все пак събра сили:

— Дочухме в манастира за магическия еликсир. И искаме...

Старецът отвори очи, вдигна ръка, за да накара Ким да млъкне и опита да се изправи. Сетне се отпусна назад със стон.

— Този магически еликсир! — прошепна развълнувано той. — Пазете се от него! В манастира отдавна се носи слух, че еликсирът действително съществува! Никой не знае точно. Мнозина са се побъркали по него, защото еликсирът давал безкрайна власт. Но за него трябва да платиш повече, отколкото би струвал животът ти. Трябва да обещаеш душата си на дявола.

— Мандрагората има ли връзка с този еликсир? — попита Юлиан.

Старецът кимна едва-едва:

— Напълно е възможно, защото според поверието притежателят ѝ става неуязвим и тя му носи щастие, богатство и здраве. Затова е толкова ценна.

Старецът отново се закашля.

— Кога най-сетне ще дойдат Леон и инфирмарът? — отчая се Ким. Тя сложи длан върху челото на стареца. Челото му гореше.

— Ей сега, ей сега ще дойде помощ — прошепна момичето.

Старецът се усмихна слабо:

— Вярваш ли? Хората говорят лоши неща за мен.

— Това са глупости — отговори Ким.

— Да — отвърна Готфрид, — обаче хората ме отбягват. Кой знае дали инфирмарът ще дойде при човек като мен.

В този момент вратата се отвори и вътре нахлу Леон с няколко мъже. Единият от тях носеше монашеско расо. Това беше инфирмарът. Той бутна настрана Ким и Юлиан и се наведе над Готфрид.

— Доста голяма рана — констатира той, след като изтегли стрелата. — Но ще я преживееш.

Приятелите си отдъхнаха. Сега вече монахът се обърна към тях.

— Какво се е случило тук?

Децата разказаха едно през друго каквото знаеха.

— Значи нямате никаква идея кой може да е стрелял срещу вас — кимна мрачно инфирмарът. Сетне направи знак на мъжете. — Намерете кола. Ще закараме Готфрид в манастира. Той винаги е бил богобоязлив човек и трябва да бъде лекуван при нас. — Той хвърли поглед към децата и нареди: — А вие се връщайте бързо у дома.

Ким взе Кия в ръце и излезе първа от бедната колиба. Леон и Юлиан я последваха. Отпред спряха за миг. Беше спряло да вали, пълната луна надничаше между облаците.

— Това е бил Венцел! — зашептя Ким. — През цялото време имах усещането, че ни следят!

— Но защо ще иска да убие Готфрид? — почуди се Леон.

— Може би не иска да разкрием тайната на мандрагората — отвърна Ким. — Внимание, идват хората с колата.

Приятелите се промъкнаха навътре в гората, за да продължат разговора си необезпокоявани.

— По-добре да се върнем в манастира — рече Юлиан. — Скоро съвсем ще се стъмни.

— Да, прав си — рече Ким. — Искам обаче да огледам още веднъж наоколо, когато всички си тръгнат. Може да открием някоя следа.

— Следа ли? Каква следа? От какво следа? — запрепира Юлиан.

— И аз не знам. Но искам поне да опитам — отвърна нетърпеливо момичето. — Да се върнем на мандрагората. Готфрид веднага я позна. Как е възможно Квириний и абатът да не познават билката?

Юлиан кимна:

— Права си. Поне Адалунг би трябвало да знае. Нали уж е най-големият специалист в манастира и е обучил Квириний...

Леон подръпна мекото на ухото си.

— Хрумна ми и нещо друго! Само на Адалунг казахме, че отиваме при Готфрид. Единствен абатът знаеше какви са плановете ни.

— Да не искаш да кажеш, че Адалунг е убиецът? — не повярва Ким.

Леон вдигна рамене:

— Едва ли е той лично. Но съществува такава възможност.

Децата млькнаха и се замислиха.

— Тогава имаме двама заподозрени — заключи накрая Юлиан и хвърли поглед към колибата. — Ето че и лекарят си тръгна.

— Наш ред е — прошепна Ким и се затича към колибата. Там тя се обърна и огледа полянката между дърветата. — Откъде според вас е стрелял оня негодник?

— Според мен оттам — посочи Леон. — Там, при голямото дърво. Стрелецът би могъл да се скрие зад него. Хвърлил е камък по вратата, Готфрид отвори — и стрелата го улучи.

Приятелите изтичаха при дървото. Ким коленичи на влажната земя и я огледа внимателно.

— Много е тъмно вече — ядоса се тя.

В този миг Кия измяука предупредително. Котката беше спряла пред гъст храсталак и гледаше децата, главата ѝ беше наклонена на една страна. Тя отново измяука, този път по-енергично. Ким изтича при Кия и се наведе.

— Елате бързо тук! — извика тя. — Нашата Кия е открила следи от стъпки!

— Страхотно! — Леон също се наведе над дълбоките отпечатъци в горската почва. — Но дали са от стрелеца?

— Да! — Ким беше сигурна: — Защото водят към гората, а не към пътя. Хората, които не се крият, вървят по пътя.

— Може пък някой просто да е събирал гъби — възрази Юлиан. Мисълта, че ще трябва да проследят дирите в тъмната гора, го изпълни с ужас.

— Възможно е! — призна Ким. — Но може и да е нашият стрелец. Трябва да проверим. Все още не се е стъмнило напълно. Пък и имаме малко време. Аз съм за това да проследим стъпките. А вие?

ТАЙНИЯТ ПРОХОД

И така, водени от Кия, приятелите навлязоха още по-дълбоко в гората. Юлиан вървеше последен, обзет от лоши предчувствия. Стъпките със сигурност щяха да се запазят до сутринта. Тогава биха могли да ги проследят на дневна светлина. Ами ако се заблудят в тази гора?

— Хрумна ми нещо — обади се Леон. — Отпечатъците са доста големи, значи и краката, които са ги оставили, са големи.

— Така е, но какво от това? — попита Ким.

— Ако отпечатъците са от убиеца, то Венцел веднага отпада като заподозрян — обясни Леон. — Венцел е нисък. Макар че и ниските хора понякога имат големи крака, той не би могъл да остави толкова грамадни квадратни следи.

— Добро наблюдение... — призна Ким. — Хей, къде е Кия?

Котката беше изчезнала.

— Кия!

Точно срещу тях, зад две ели, израснали съвсем близо една до друга, прозвуча мяукане. Децата разтвориха клоните. Там седеше Кия и ги гледаше с широко отворени очи. Зад гърба ѝ се издигаше скална стена, в която зееше черна дупка.

— Прилича на вход на пещера — ахна Ким. — Освен това следите свършват. Явно стрелецът се е скрил тук.

— Да не искаш да го последваме? — попита с ужас в гласа Юлиан.

— А защо не?

— Защото там вътре човек не би могъл да види дори собствените си ръце! — отчаяно извика Юлиан.

— Тогава ще донеса свещ от колибата на Готфрид — предложи Леон.

— Отлична идея! — възкликна Ким.

— Почакайте ме — извика Леон и се втурна по обратния път. След малко се появи с горяща свещ в ръката.

— Е, хайде да погледнем вътре — рече ентузиазирано нашият детектив и се шмугна във входа. Гърлото на пещерата бързо се стесни до тесен проход, който се изкачваше нагоре.

— Тук дори са издялани стъпала — обади се Леон. — Няма съмнение, че този проход е издълбан от човешка ръка. Обзалагам се, че става дума за таен проход.

— Къде ли води? — размишляваше Юлиан.

Дори той, въпреки съмнението в разумността на действията им, сега бе обзет от любопитство.

— Нали точно това трябва да установим — отвърна Ким.

Приятелите се закатериха мълчаливо по стъпалата. Най-отпред вървеше Леон. Той внимателно пазеше с длан пламъчето на свещта, което трептеше и на моменти почти угасваше.

— Тук има течение — измърмори Леон. — Това означава само едно, някъде има друг вход.

Някакъв шум го накара да спре. Беше вопъл, който се усилваше бавно, а после внезапно заглъхна отново.

— Какво е това? — ахна Ким.

Тя усети Кия в краката си и я взе на ръце.

— Представа нямам — прошепна Юлиан. — Звучи като... животно. Доста голямо животно. Дали тук има вълци или мечки?

— Не, не вярвам — отговори бързо Леон, но не звучеше много убедено. — Може да е само вятърът, който свири през прохода.

— Но нали вълците раждат малките си в пещери? — Юлиан бе много неспокоен.

— Престани, моля те, да ни плашиш — скара му се Леон. — Да не искаш да се побъркаме напълно?

Юлиан се поколеба за миг, после сведе поглед към краката си.

— Не — рече той накрая. — Ти сигурно си прав, трябва да е вятърът.

— Добре, тогава да вървим напред — кимна Леон и се покатери на следващото стъпало.

Изминаха още около петстотин метра по тесния проход. Ставаше все по-влажно и студено и непрекъснато се препъваха по неравната скала.

Ако свещта угасне, ще се озовем в непрогледен мрак, мислеше си Леон. Ще си изпотрошим костите по тези стъпала. И той се закле да

пази пламъчето като очите си. Веднага след това се препъна в един камък. Свещта се изплъзна от ръката му, падна на земята и угасна. Настана пълен мрак.

— Леон, побързай, запали отново свещта! — изхленчи Юлиан.

— Бих го сторил — отвърна приятелят му, — но с какво? Да не мислиш, че имам запалка? През 805 г. още не е имало такива неща!

Воплите се чуваха все по-силно. Ако в този проход има някакво животно, то май приближаваше бавно към тях.

— Трябва да запалиш отново свещта, по дяволите! — ядоса се Юлиан. — Иначе никога няма да излезем оттук!

— Аз обаче не мога да я запаля, не разбираш ли? Няма с какво!

— Не биваше да оставиш свещта да изгасне! Сега сме заклещени тук заради теб!

— Добре! Съжалявам! — извика Леон. — Но не е нарочно! На теб това, естествено, не би ти се случило!

— Престанете да се карате — намеси се Ким. — Това няма да поправи нещата. Положението не е чак толкова тежко. Трябва просто да се върнем обратно по прохода. Ще се справим някак. Хей, Кия, какво има пак?

Котката беше скочила от ръцете на Ким и се търкаше в краката ѝ. Момичето се наведе към нея. Кия измяука и направи няколко крачки.

— Накъде си тръгнала? — попита Ким и опипа скалата около себе си. Внезапно тя докосна козината на животинчето. Кия направи още една крачка напред. — Изглежда Кия иска да ни води напред. Напред, а не назад по прохода — предположи Ким.

— Без мен! — възкликна Юлиан. — По-добре да се върнем.

— Може пък да сме близо до целта — възрази Ким. — Почакайте тук, ще тръгна след Кия. Връщам се след малко.

Момичето последва котката на четири крака. След няколко метра Кия нададе предупредителен звук. Ким спря, изправи се и бавно се завъртя около себе си с протегнати ръце. Внезапно тя докосна някаква повърхност, която беше твърде гладка за скала. Ким почука по нея. Беше дърво! Нима стоеше пред врата? Ким опипа внимателно дървената повърхност. Напипа нещо като дръжка! Действително — това беше врата!

— Ти си истинско съкровище! — прошепна Ким на Кия.

След това натисна предпазливо дръжката. Чу се страховито скърцане, но вратата се отвори. Ким затаи дъх и надникна в помещението зад нея. На лунната светлина различи няколко маси за писане и високи етажерки около тях. Ким веднага разбра къде се намира. Тя се обърна и извика приятелите си.

— Е, момчета, какво ще кажете сега? — попита доволно тя, когато Леон и Юлиан застанаха от двете ѝ страни. — Ако не се лъжа, ние отново сме в манастира!

РЕЦЕПТАТА НА ЗЛОТО

Предпазливо, за да избегне всеки излишен шум, Ким тихичко затвори вратата към тайния проход.

— Не вярвам на очите си — възкликна Леон. — Този проход наистина води право в манастира! Това сигурно е път за бягство, ако манастирът бъде нападнат...

— Възможно е това да е същинското му предназначение — рече Ким, — но според мен днес този таен проход е послужил на стрелеца като път за бягство!

— Значи убиецът се крие тук? — прошепна Юлиан. — И трябва да търсим стрелеца сред монасите?

— Адалунг, абатът — ахна Леон. — Всички улики водят към него. Той знаеше, че ще ходим при Готфрид. Той разбира от билки. За разлика от Венцел той е висок. Отпечатъците биха могли да бъдат именно на Адалунг. А освен това държи много на властта си като абат, поне така ми се струва. Може би наистина иска да стане още по-силен с помощта на мандрагората и магическия еликсир!

— Звучи логично, но това са само предположения, Леон — напомни му Юлиан. — Необходими са ни доказателства срещу абата.

— Така е, но няма да ни е за първи път да открием нужните доказателства — заяви уверено Леон.

— Това също е истина — съгласи се Юлиан. — Помислете си само, убиецът е бил тук преди малко, а това прилича на стая за писане. — Той посочи една от масите, върху която бяха подредени пера за писане, мастилница и рула пергамент^[1]: — Очевидно тук се пишат книги! Вероятно се намираме в скриптория, за който ни разказа Квириний. Колко жалко, че нямаме свещ.

— Само не започвай пак да мърмориш, задето изтървах свещта — ядоса се Леон.

— Не се притеснявай. Просто се надявам, че тук някъде е прочутият Лечебник. Възможно е в него да пише нещо и за магическия еликсир.

— Не се предавайте толкова бързо, момчета — възкликна в същия миг Ким. Беше се приближила до прозореца и държеше пред очите си разтворена книга. — Въпреки всичко може да се чете, защото тази нощ има пълнолуние. Но това за съжаление не е книга за билките.

Приятелите започнаха да претърсват много предпазливо богатата библиотека на манастира Лорш. Някои от подвързиите на прекрасните ръкописи бяха украсени с листа злато и блещукащи скъпоценни камъни. Повечето книги бяха с религиозно съдържание, но имаше ръкописи и на други теми. Библиотеката съдържаше истинско съкровище.

Внезапно в ръцете на Юлиан се озова Лоршкият лечебник! Не беше илюстриран. За съжаление Юлиан не откри в него нито ред за магическия еликсир. Все пак това беше някакво начало и Юлиан продължи да търси. Малко по-късно разгърна една по-скоро невзрачна книга и веднага разбра, че този път е на вярна следа. Това беше книга за билките, но имаше и рисунки на растенията! Юлиан я запрелиства със затаен дъх. Пред очите му се появи рисунка на мандрагора, а на съседната страница с черни букви беше написано: „Магически еликсир“.

Юлиан веднага повика приятелите си и тримата се взряха в рецептата. Лунната светлина не беше достатъчна, но все пак успяха да разчетат текста.

— Тук пише, че рецептата е на Хермес Трисмегист! — възкликна Юлиан. — Точно както ни разказа професор Муриати в Зибентан!

Продължиха да четат и научиха, че според Хермес Трисмегист, освен корените на мандрагора за еликсира са необходими настъргана кора от кедър, две костилки от дива череша, няколко цвята теменужка, десет капки розова вода и пет капки конско мляко.

— Не мога да повярвам — поклати глава Ким. — Тази рецепта наистина съществува. И за нея наистина е необходима мандрагора. Значи търговецът Фурер е трябвало да умре, защото е притежавал това рядко растение. Убиецът е искал да забърка еликсира, но му е липсвала мандрагора.

— Текстът продължава — обади се Юлиан, който беше разгърнал следващата страница.

Приятелите отново се наведоха над ръкописа. Авторът предупреждаваше, че трябва да се изрече една вълшебна формула, за да може магическият еликсир да разгърне цялата си сила. Тази формула била записана в Черната книга.

— Черната книга? Къде ли е тя? — почуди се Леон.

— Кой знае? — отвърна Юлиан. — Може пък да е някъде тук в скриптория. Погледнете, този Хермес още веднъж предупреждава настоятелно да не се пие еликсира и да не се произнася формулата. Тя дава здраве и мощ, но който я изрече, сключва договор с дявола. А той иска душата ти!

Ким потрепери:

— И Готфрид каза така. Но това сигурно са глупости. Празни приказки.

Юлиан се намръщи:

— И все пак има хора, които минават през трупове за магическия еликсир. Аз във всеки случай бих хвърлил поглед в тази Черна книга — рече той и се огледа в скриптория.

— Не вярвам да е оставена на видно място — пошегува се Леон. — Ако монасите наистина притежават тази книга, те сигурно добре я пазят: едва ли биха искали някой случаен човек да забърка магическия еликсир.

— Нека потърсим още малко — предложи Ким и тръгна към една от етажерките.

— Тук има още две врати — извика Леон.

Той се опита да отвори едната, но тя беше здраво заключена. Сетне опита и с втората и този път имаше късмет. Леон надникна предпазливо. Пред него се простираше широк коридор, помисли си дали да не провери накъде води, но после се отказа. Книгите в скриптория му се сториха по-интересни. Той погледна още веднъж замислено другата врата. Защо ли е заключена? Има ли някаква тайна зад нея? Леон реши да отложи тези въпроси за друг път и се зае да търси Черната книга.

Юлиан и Ким бяха потънали в разговор за еликсира.

След няколко минути очите на Леон вече пареха. Беше много мъчително да разчита заглавията на книгите на оскъдната лунна светлина. Освен това се измори.

Внезапно долови някакъв шум отвън. Леон изшътка предупредително. Юлиан и Ким веднага млъкнаха и се ослушаха с разтупкани сърца. От коридора се чува провлечени стъпки, които приближаваха към тях!

— Бързо, в тайния проход! — зашептя Леон и се втурна към вратата. Кия го последва с дълги скокове, след нея забързаха Ким и

Юлиан. В момента, в който едната врата на скриптория се отвори, децата затвориха зад себе си другата и изчезнаха безшумно в тайния проход.

---

[1] Пергамент — Специално обработена животинска кожа, употребявана за писане. Пергаментът се изработвал от телешка, агнешка или козя кожа. Името му идва от античния град Пергам, в Мала Азия, където е започнало неговото производство. — Б.пр. ↑

НАПАДЕНИЕТО

Венцел не подозираше за нощното приключение на приятелите. Поне не даваше вид да подозира, когато на следващата сутрин ги изхвърли от леглата и както обикновено ги подгони на работа. Ким, Юлиан и Леон почти не успяха да се видят насаме през целия ден. Три въпроса не им даваха мира: къде е Черната книга? Кой беше нощният посетител в скриптория? Какво се криеше зад затворената врата? Леон предложи да се промъкнат още веднъж в скриптория.

— Сигурен съм, че ключът към разкриване на престъплението се крие там — настояваше той. — Нали стрелецът се скри тъкмо там.

Юлиан и Ким бяха съгласни с него. Решиха при първа възможност да огледат отново скриптория.

— Може би ще успеем да се измъкнем оттук довечера — изрече с надежда Ким.

— Дано да не стане твърде късно — рече Юлиан. — Този случай се оказа доста изтощителен. Половината нощ сме на крак, а Венцел ни буди доста рано!

— Престани да се оплакваш — изрева съдържателят. — Донеси долу нещата от стая четири. Гостът си тръгва. Побързай!

Съдържателят непрекъснато измисляше задачи на децата. Само Кия беше добре. Котката лежеше спокойно на перваза и се грееше на слънце. С притворени очи и лек интерес Кия наблюдаваше как работят приятелите ѝ и от време на време се прозяваше широко.

— В следващия си живот ще бъда котка — изпъшка Юлиан късно следобед, когато мина покрай Кия, натоварен с две тежки стомни.

Както и по-рано през деня, хубавото животно си почиваше на любимото си място.

— Бързо в кухнята! — викна му Венцел. — Гертруда има нужда от теб.

Момчето се подчини мълчаливо. В кухнята го посрещнаха облаци топла пара. Ким стоеше край една правоъгълна маса и режеше

моркови и репички.

— Ще правим зеленчуково суфле — обясни тя.

— Точно така — кимна Гертруда, която тъкмо мажеше една сварена риба с марината от вино, босилек, пипер и сол. Откакто опозна по-добре децата, тя бе по-словоохотлива. — Но ми трябва латинка. Върви да купиш от билкарката, която има сергия до лечебницата.

Юлиан кимна. Нямаше нищо против да излезе от задушната странноприемница, макар и само за четвърт час.

Когато се озова пред странноприемницата, той вдъхна с пълни гърди свежия въздух на лятната вечер. Беше започнало да се здрачава. Сенките се удължиха. Юлиан тръгна надясно и сви в тясната, безлюдна уличка, водеща към лечебницата, мина покрай няколко работилници и сергии, които вече бяха затворени. Юлиан се сети, че може и да не намери билкарката, но трябваше поне да опита.

Зави в улицата на ковачите, а под носа му изпърха великолепна пъстра пеперуда. Момчето проследи полета ѝ с очи и в същото време долови някакво движение в сянката на една от къщите. Пулсът му се ускори. Отново ли го следят?

Юлиан преглътна. Ръката му потърси торбичката с мандрагората и я стисна здраво. Сетне продължи пътя си. Мислите му препускаха. Беше сам в тясната уличка. Защо ли тръгна без Ким и Леон! Но беше твърде късно!

Запази спокойствие, напомняше си той. Само след минута ще си при билкарката. Освен това този тип няма да се осмели да те нападне тук. Може някой да види от прозорците към улицата. Юлиан се молеше наистина да е така. Ето че отмина училището. Следващата сграда беше лечебницата и точно там най-сетне...

Внезапно чу зад гърба си бързи стъпки. Поиска да се обърне, но закъсня... Нещо твърдо го удари по тила, болката избухна под челото му и после всичко стана черно. Последното, което усети, бяха силни ръце, които дръпнаха кожената торбичка от колана му.

— Какво е станало с теб? — попита един далечен глас.

Юлиан бавно идваше в съзнание. Отвори с мъка парещите си очи и различи фигурата на жена, която беше коленичила до него и го разтърсваше за раменете.

— Хей, събуди се! — Чертите на жената ставаха все по-ясни.

Юлиан вдигна глава със стон. Нямахше представа колко дълго е бил в безсъзнание.

— Какво се случи? — попита жената.

Юлиан разтри очи.

— Ами... и аз не знам — промълви той. — Някой трябва да ме е ударил.

Жената ахна ужасено:

— За Бога, кой би направил такова нещо на едно дете?

— Само да знаех... — Юлиан се изправи с мъка.

Струваше му се, че в черепа му бе заседнал побеснял кълвач и пробива с клюн дупка. Посегна към колана си... торбичката я нямаше! Бяха му откраднали корените и листата от мандрагора! Юлиан изпъшка ужасен.

Жената се взря загрижено в него.

— Добре ли си? Ще те заведа у вас. Къде живееш?

— В странноприемницата — отвърна Юлиан. — Но ще успея да се прибера сам, благодаря.

— Добре, както искаш — рече жената, прекръсти се и изчезна в една от къщите.

Юлиан се облегна на една стена и пое дълбоко дъх. Мандрагората беше изчезнала! А той дори не знаеше кой е нападателят! Всичко се беше случило толкова бързо. Внезапно го побиха тръпки. А може би трябваше да се радва, че изобщо е жив. Няма никакво съмнение, че неговият нападател е същият, който вече извърши две престъпления заради магическия еликсир!

Туптенето в главата му отслабна. Олюлявайки се, Юлиан тръгна към странноприемницата.

Той откри приятелите си в кухнята, но преди да успее да каже нещо, Гертруда му викна:

— Къде се изгуби? Къде е латинката?

— Не нося. Нападнаха ме — отвърна Юлиан.

— Ах, ти, мързеливецо! — ядоса се Гертруда. — Как можах да изпратя точно теб? Къде си се мотал? Какво ще стане сега с моето суфле! Само почакай, сега ще кажа на Венцел.

Но не се стигна дотам. Нещо засъска и закипя в тенджерите и Гертруда забърза към огнището.

Юлиан най-сетне успя да разкаже на приятелите си какво се случи.

— Цяло щастие е, че си се отървал толкова леко — изпъшка Ким. Тя натопи кърпа в студена вода и наложи с нея тила на приятеля си.

— Ох, така е по-добре — благодари Юлиан. — Но не мога да си простя, че ми откраднаха мандрагората. Не биваше да тръгвам сам.

В този момент Гертруда изтича покрай тях и отвори вратата, за да съобщи на Венцел за провинението на Юлиан.

В кухнята нахлу необичайна глъчка. В гостилницата се беше случило нещо. В следващия миг в кухнята се втурна Венцел със зачервено като пуйка лице.

— Какво става, жено?

— Точно това искам да разбера и аз — отвърна бойко Гертруда. — Каква е тази тупурдия?

— Това не те засяга. Връщай се при огнището! — сгълча я той.

— Искам да знам какво се е случило! — настоя Гертруда.

— Нямам представа — рече грубо съдържателят. — Но жените само влошават нещата. Затова ти си гледай манджите.

Гертруда измърмори нещо, но го послуша.

Нашите детективи обаче тръгнаха след Венцел, който излезе пред странноприемницата. Отпред група хора разговаряха оживено. Децата се приближиха предпазливо. Един монах тъкмо се надигаше от земята. Изглеждаше замаян. Подкрепяха го двама мъже.

— Как си, Клеменс? — попита го единият от мъжете.

— Ох, главата ми — изпъшка монахът и опипа внимателно тила си.

Ким не можа да се сдържи:

— И теб ли те нападнаха?

Клеменс кимна:

— Да, някой ме удари по главата. Всичко стана много бързо. Нима и някой друг е бил нападат?

Ким посочи Юлиан.

— И приятелят ми бе нападат преди малко. Откраднали са му кесията!

Очите на монаха се разшириха от ужас.

— Не мога да го проумея! Що за безбожник вилнее тук! — внезапно като че ли му хрумна нещо. Той бръкна припряно под какулата си. — О, мили Боже! — провикна се той. — Връзката с ключовете!

— Е, добре, че не е нещо по-важно — обади се някой от хората наоколо.

— Глупако! — разгневи се Клеменс. — В тази връзка беше и ключът от скриптория! Ще бъде истинска катастрофа, ако някой използва този ключ, за да ограби безценните ни книги!

— Може пък да си ги загубил, когато си паднал на земята — предположи някой.

— Не, не, не вярвам — затюхка се монахът.

— Адалунг ще побеснее, като научи. Аз съм библиотекарят, моята задача е да бдя над съкровищата в нашия скрипторий! Ето, че се провалих!

Леон дръпна настрани Юлиан и Ким.

— Я да се огледаме наоколо. Може да открием някаква следа — например отпечатък от крак, както пред тайния проход!

Детективите огледаха земята около мястото на нападението.

— Ама че работа, твърде тъмно е! — ядоса се Ким. — Трябва ни факла или нещо подобно.

— Не е необходимо — извика триумфално Леон в същия миг. — Погледнете какво имам тук. — В ръцете му се люлееше блестяща матово метална халка с четири ключа. — Ех, че ще се зарадва Клеменс!

— Но как успя да ги видиш в тази тъмница?

Юлиан се ухили широко.

— Не съм ги видял — просто стъпих върху тях и те издрънчаха.

— Все едно, важното е, че ключовете са намерени! — рече Ким и понечи да изтича при Клеменс.

— Почакай! — спря я Леон. — Хрумна ми нещо.

Юлиан и Ким се върнаха при него.

— Пипнете тук — възкликна Леон. — Този малък ключ тук е целият във въськ.

— Във въськ ли?

— Да, не усещаш ли?

— Хм-м — промърмори Ким. — Какво означава това?

— Ясно какво! — извика Леон. — Нападателят е направил восъчен отпечатък от ключа. Ще изработи същия ключ и ще влезе в скриптория е него!

— Той може да използва и тайния проход — добави Юлиан. — Вратата към скриптория оттам е отключена.

— Така е — възрази Леон, — но спомнете си другата врата, която беше здраво заключена!

— Правилно! — призна Юлиан. — Трябва да спрем това. Трябва веднага да предупредим Клеменс, а най-добре и Адалунг!

— О, не! — изпъшка Леон. — Няма да направя това. Ами ако Адалунг е убиецът или е свързан с него?

— Е, тогава да кажем поне на Клеменс.

Леон поклати глава:

— Не, по-добре не. Вече нямам вяра на никого. Имам по-добра идея: ще върнем ключовете на Клеменс, без да му казваме нищо за нашето разследване. А тази нощ ще дебнем, както решихме вече — в скриптория!

СРЕДНОЩНО РАЗСЛЕДВАНЕ

Малко преди полунощ вратата на тайния проход се отвори. Тримата детективи от машината на времето и котката Кия се промъкнаха в пустия скрипторий. Ким прегърна Кия и се настани под една от масите за писане. Юлиан направи същото. Леон първо провери другите две врати. Вратата към коридора отново беше отворена, другата, по-малката, бе заключена, както преди.

— Какво ли има зад нея — чудеше се Леон. Надяваше се тази нощ да получи отговор. Той предполагаше, че малкият ключ, облепен с восък, ще пасне точно в ключалката на тази врата. Леон се скри зад една етажерка с книги, седна на студения каменен под и се взря в тъмнината. След малко придърпа колене към себе си и положи глава върху тях. Обеща си твърдо да не заспива. Известно време това му се удаваше, но после, без да иска, задряма, от време на време обаче се стряскаше и потръпваше в съня си.

Трябва да бяха изминали два или три часа, когато се събуди. В съня му беше нахлул благозвучен шум. Той се ослуша. Беше хор от множество мъжки гласове. Леон се изправи и отиде при приятелите си. И те бяха задрямали. Само Кия като че ли беше напълно будна. Тя заподскача развълнувано около краката на Леон, сякаш искаше да си поиграе с него. Леон събуди Ким и Юлиан.

— Чувате ли? — попита ги той.

— Да — измърмори сънено Ким. — Звучи много тържествено. Но защо пеят посред нощ?

— Сигурно е някаква служба — предположи Юлиан. — Спомни си какво ни каза Квириний в ботаническата градина. На всеки няколко часа монасите се събират за молитва в църквата — значи и през нощта.

Ким се прозя:

— О, аз бих имала проблеми. Със сигурност щях да закъснявам. Но тази музика е прекрасна. — Тя се изправи. — Искам да чуя този концерт отблизо.

— Да не искаш да отидеш в църквата?

— Точно така! — отвърна Ким. — Хайде да се промъкнем там. Никой няма да ни забележи, защото никой не очаква да ни види там.

Юлиан безпомощно вдигна ръце:

— Понякога имаш доста откачени идеи.

— Може и така да е — усмихна се Ким. — Но затова пък с мен никога не е скучно.

— Е, в това отношение си права — засмя се Юлиан. — Добре, идвам с теб. А ти, Леон?

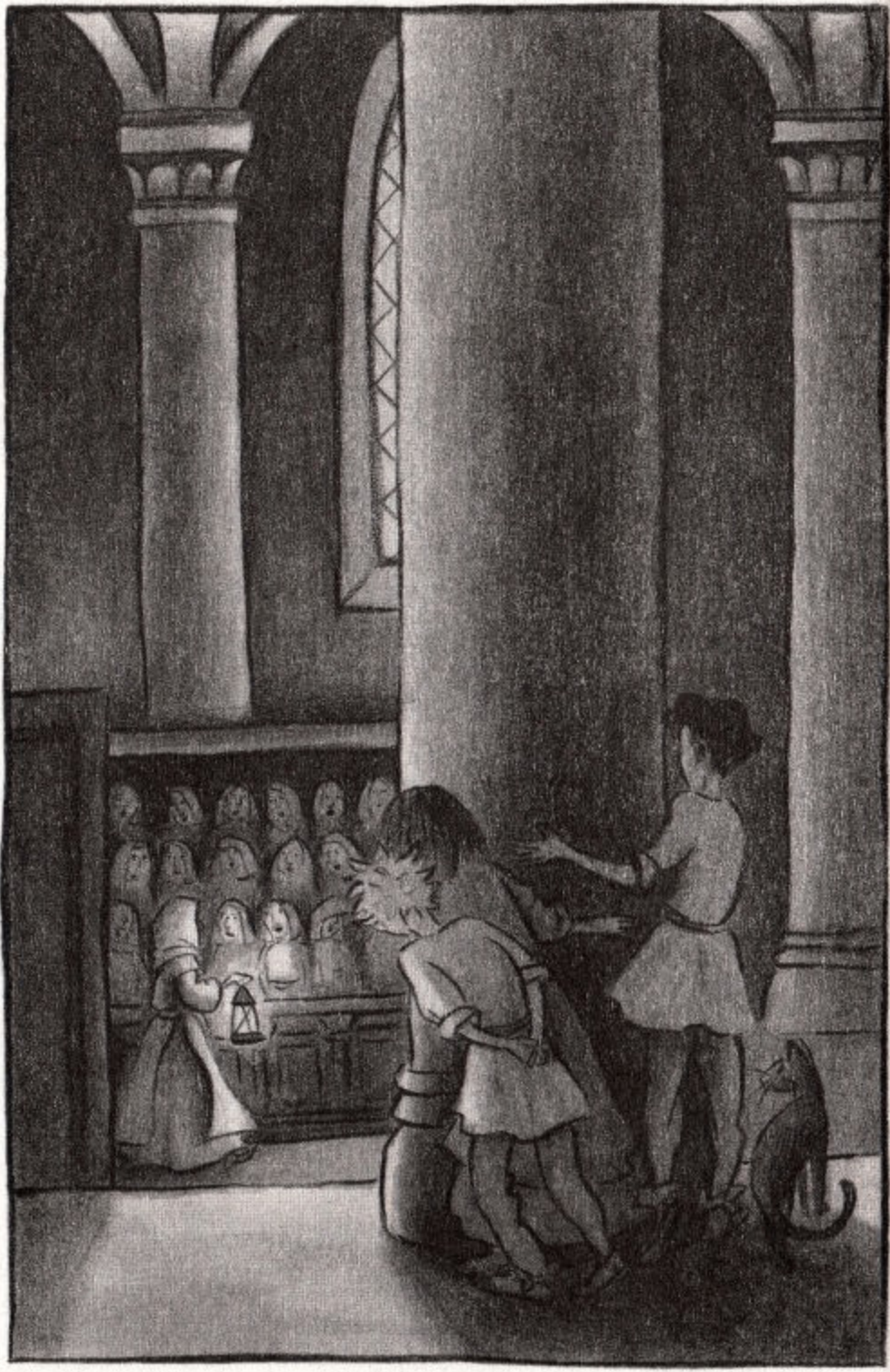
Леон се протегна и звучно се прозя.

— Аз не споделям възхищението на Ким от църковното пеене, но естествено, няма да се делия от вас.

И така, тримата приятели се промъкнаха на пръсти по коридора, който ги отведе право във вътрешния двор на манастира. В центъра му, на фона на звездното небе, се извисяваше мрачно църквата „Св. св. Петър и Павел“ с параклиса „Свети Михаил“. Колкото по се приближаваха към нея, толкова по-силен ставаше тържественният хор. Те минаха под колонадата и се промъкнаха безшумно през тежката дъбова врата. Сетне се скриха в страничния кораб, зад една от тежките колони, които носеха високия свод.

Църквата беше слабо осветена от факли. Трепкащата им светлина играеше по лицата на стотина монаси, насядали в храма. Служителите на Бога изглеждаха почти еднакви в расата си — стотина тъмни сенки, обединени в бдението си.

Но ето че една от тези сенки се отдели от общността на вярващите братя и се изкачи на амвона^[1]. Това, което последва, спря дъха на тайните слушатели. От амвона прозвуча ясен като кристал глас, чист, звънък и невинен като на дете. Монахът запя псалм^[2]. Хорът му отвърна с религиозен плам. Дълбоките мъжки гласове се извисиха в благозвучен химн във възхвала на Всевишния.

В този момент изглеждаше немислимо, че манастирът подслонява човек, който минава през трупове, за да се сдобие с магическия еликсир. Злото сякаш нямаше място тук.

Химнът постепенно заглъхна. Последва четене на Светото писание от самия Адалунг. Абатът започна тихо, но успя да създаде особено напрежение в църквата. Всеки път, когато някои от събратята задрямваха, той повишаваше глас и думите му заплующаваха под свещените сводове. През това време един от братята минаваше с фенер покрай редиците на монасите и ги осветяваше в лице — очевидно, за да ги държи будни.

Ким се притесни. Ако монахът с фенера ги открие, щяха да си имат сериозни проблеми. Нали идеята да дойдат тук беше нейна... За щастие братът нито веднъж не мина близо до тях.

Богослужението продължи още час. Редуваха се пеене на химни и четене от Библията. Накрая Адалунг даде своята благословия на братята. Те се помолиха заедно още веднъж, поклониха се благоговейно пред олтара и изпяха тържествено „Те деум лаудамус“^[3].

Детективите се досетиха, че е време да си тръгват и се измъкнаха също тъй тихо, както бяха дошли. Дори успяха да минат незабелязано през вратата на църквата. Но Кия очевидно нямаше желание да ги последва и изчезна в нощта.

— Кия! — повика я тихо Ким.

— Шшшт! — спря я Леон. — Ще ни издадеш!

— Ама че работа! — зашептя Ким. — Какво да правим сега? Не можем просто да оставим Кия тук!

— Чувам гласове. Монасите идват! Трябва да се скрием — настоя Юлиан.

— Бързо, бързо, зад колоните!

След няколко секунди приятелите се свиха в сенките на колонадата пред църквата. С разгупкани сърца те проследиха върволицата от монаси с развети раса, които преминаха само на няколко метра от тях.

Братята явно имаха една и съща цел. Те завиха вляво от колонадата и се заизкачваха по една стълба — всички без един! Последният, който напусна църквата, имаше нещо друго наум. Мършавата фигура, с лице, скрито от качулката на наметалото, забави крачки.

Монахът спря и изчака, докато братята се отдалечиха достатъчно. После се обърна бавно. Децата бързо се скриха зад колоната. Очите на монаха обхождаха колонадата, сякаш искаше да преброи колоните.

Сетне погледът му се закова върху онази, зад която бяха нашите детективи. Изплашени до смърт, затаили дъх, те се притискаха към студения камък. Леон прехапа устни, Юлиан отправяше горещи молитви към небето, Ким стисна юмруци, докато кокалчетата на пръстите ѝ побеляха. Секундите се точеха бавно като вечност.

Чуха се провлачени стъпки и за момент децата си помислиха, че монахът ги е открил. Но стъпките затихнаха и очевидно се отдалечиха. Леон пръв се осмели да надникне иззад укритието и видя, че монахът върви към скриптория.

— Кой беше това? — попита тихо Ким.

— Не успях да видя лицето му. Но ако се съди по ръста му, би могъл да е Адалунг — прошепна Юлиан. — Той е висок и слаб.

— Мислите ли, че е тръгнал към скриптория? — попита Леон.

— Във всеки случай си е наумил нещо, което не е за чужди очи — обади се Ким. — Обзалагам се, че този монах е нашият човек!

С тихо мяукане Кия оповести връщането си и приятелите се зарадваха. Но котката остана при тях съвсем малко и после тръгна по пътя, който малко преди това бе избрал самотният монах.

---

[1] Амвон (от гр.) — Издигнато място в християнски храм за проповед, за четене на Светото евангелие и т.н. — Б.пр. ↑

[2] Псалм — Псалмите са свещени песни от Стария завет, които влизат в състава на Псалтира — свещена християнска книга, която е източник на много молитви. — Б.пр. ↑

[3] „Те деум лаудамус“ (от лат. „Тебе, Боже, хвалим“) — Начало на псалм за възхвала на Бога, вдъхновил създаването на много известни музикални творби. — Б.пр. ↑

ПЛЕННИЦИ НА ГРОБНИЦАТА

Фигурата в монашески одежди изчезна безшумно в скриптория. Ким, Юлиан и Леон я следваха по петите, отвориха също тъй тихо вратата на скриптория и надникнаха вътре. Монахът стоеше пред заключената врата. Дочу се тихо дрънчене, после в ръката му нещо проблесна — ключ! Той го пхна в ключалката. Загадъчната врата се отвори, монахът пристъпи и изчезна в мрака. Вратата се затвори.

— Да го последваме ли? — колебливо попита Юлиан.

— Да! — прошепна Ким. — Нека поне погледнем къде отива.

— Непременно — настоя и Леон. — Трябва да знаем какво се крие зад тази врата.

Приятелите се промъкнаха безшумно през залата за писане и отвориха вратата. Лунната светлина падна върху първото стъпало на стълба, която се спускаше в тъмната неизвестност.

— Сигурни ли сте? — разколеба се отново Юлиан.

Но той вече знаеше отговора на приятелите си. Всъщност Юлиан се радваше, че е заедно с тях. Без Ким, Кия и Леон той никога не би се осмелил да направи дори една-единствена крачка.

Стълбата се спускаше надолу с плавен завой. Тя напомняше много на тайния проход, който бе използвал стрелецът. За щастие имаше парапет, който помагаше на децата да се ориентират. Малко покъсно съзряха ивица светлина, която идваше от ключалката на друга врата.

Ким се наведе към ключалката и надникна в голяма подземна зала. Залата беше осветена от факла, изгоряла почти до половината. В центъра ѝ се издигаше правоъгълен каменен блок. На една от стените висеше килим с разпятието на Христос. По пода имаше каменни плочи с надписи и кръстове. Иначе залата беше празна. Не се виждаше никой.

— Добре, да продължим — рече Ким и поиска да бутне вратата.

Внезапно Кия измяука силно. В ушите на Ким това прозвуча като предупреждение.

— Просто продължаваме напред — успокоително прошепна Ким на котката.

Така поне се надявам, добави наум момичето. Защото в подземията витаеше нещо необяснимо и страховито, което я впечатли, но и уплаши.

Децата внимателно отвориха вратата. Миришеше на влага и мухъл. Пламъкът на факлата затанцува от течението и за момент децата се притесниха, че ще угасне. Леон бързо затвори вратата. Огледаха се боязливо.

— Къде сме? — попита Ким и се приближи към една от каменните плочи на пода. — Това са гробове — прошепна тя с боязън в гласа, сякаш би могла да събуди мъртвите.

— Точно така — обади се Юлиан, застанал пред каменния блок. — А това тук е саркофаг^[1]. Изглежда в това подземие са погребани всички важни личности на Лоршския манастир. Ако си спомням добре, това трябва да е криптата^[2].

Леон се усмихна:

— О, сигурен съм, че си спомняш добре, Юлиан. Ако сега ми кажеш и къде изчезна оня странен монах, който вероятно е самият Негово преосвещенство абатът, ще се изкатериш още по-високо в очите ми.

— Много смешно — отвърна Юлиан, но също се усмихна. Внезапно му хрумна нещо и той се спусна към стенния килим. Повдигна единия му край и повика приятелите си:

— Погледнете тук!

Ким и Леон се приближиха и ахнаха.

— Още една врата — извика Ким и натисна дръжката. Вратата беше заключена.

— Е, чудесно, няма що — изпъшка момичето. — Тогава нашето проследяване ще трябва да свърши тук. Колко жалко, че не можахме да разпознаем монаха.

— Да, жалко наистина. Мисля, че този път бяхме близо до целта — кимна Юлиан. — Но каква полза... засега ще трябва да прекратим търсенето. Да си вървим, и без това съм много изморен.

С тези думи той тръгна към изхода на криптата. Докато посягаше към дръжката, дочу звук, който го изпълни с ужас. Скърцане и тихо завъртане на ключ. В същия миг Юлиан разбра, че току-що някой бе

заклучил вратата от другата страна! Той натисна отчаяно дръжката няколко пъти, но напразно.

— Какво има? Заяжда ли? — попита Леон.

— Не, не заяжда — погледна го тъжно Юлиан. — О, не, вратата е заключена!

— Моля?

— Вижете сами — рече Юлиан, направи им път и седна на земята.

— Ето ни затворени в гробница — установи мрачно Ким.

Внезапно я побиха тръпки. Тя не знаеше дали наистина в криптата е студено. Може би беше от умората, а може би заради мъртвите, които ги заобикаляха в това мрачно и страшно подземие.

Факлата затрептя и привлече вниманието ѝ. Беше изгоряла почти цялата. Колко ли още щеше да осветява гробницата? Един час, половин час? Или само десет минути?

Ким се опита да потисне страха, който я обхващаше. Мъртвите не представляваха опасност — по-скоро човекът, който току-що заключи вратата. Какво ли е намислил? Ким се чувстваше безпомощна и дребна и това я изпълни с гняв.

— Проклет гадняр! — прошепна тя и понечи да заудря с юмруци по вратата.

Леон я спря в последния момент.

— Престани! — предупреди я той. — Ще ни издадеш.

— Какво от това! — викна Ким: — Да не смяташ да останеш тук завинаги?

— Не, но може да открием някаква възможност да се измъкнем тайно — отвърна Леон.

— Тайно? — присмя му се Ким. — А кой според теб заключи вратата? Светият дух?

Леон поклати глава.

— Помисли малко! Този, който ни заключи тук, вероятно е убиецът. Той едва ли ще изтича при братята си, за да ги предупреди. Нали ще трябва да им обясни какво е правил самият той посред нощ в криптата.

Ким потърка брадичката си.

— Не звучи тъпо — призна тя. — Значи все пак имаме някакъв шанс...

Сега в спора се намеси и Юлиан.

— Пропускате още една възможност. Монахът ще вземе лъка и стрелите си и ще се върне да ни убие.

Ким пребледня.

— Не, не — побърза да каже тя, вдигна Кия от земята и я притисна към себе си. Тялото на котката беше приятно топло. — Едва ли ще постъпи така. Твърде е рисковано. Все пак ние сме трима. — Тя погледна животинчето в ръцете си. — Исках да кажа — четирима.

Леон беше на същото мнение.

— Предполагам, че по някакъв начин този тип е забелязал, че го следим. Вмъкнал се е през вратата под стенния килим, изтичал е обратно до входа на криптата и ни е заключил отвън.

— След няколко часа някой ще ни открие тук — продължи Ким мисълта му. — А това ще е краят ни. Как ще обясним какво правим през нощта в криптата? Адалунг непременно ще си помисли, че сме искали да откраднем нещо. Ще ни тикне в карцера, ако тук изобщо има такова нещо. Може пък да ни излезе късметът и само да ни изхвърлят от манастира.

Юлиан поклати мрачно глава:

— Така или иначе, Адалунг, ако той е убиецът, постигна своето. Отърва се от нас. И ние никога няма да разкрием този случай.

Леон изправи енергично рамене.

— Не бива да се предаваме толкова бързо — викна решително той. — Трябва да се измъкнем оттук. Не за пръв път сме в абсолютно безнадеждна ситуация. И всеки път успяваме да се измъкнем.

— Възможно е — рече унило Ким. — Но никога не е било толкова безнадеждно, както сега. Затворени сме в гробница. Няма дори прозорец, който да счупим. Тук изобщо няма нищо друго, освен две здраво заключени врати.

Леон замълча. Той знаеше, че Ким има право. Но може би все пак в криптата има още една тайна врата или нещо подобно. Лоршкият манастир изглеждаше пълен с изненади, както го доказа тайният проход до скриптория.

И Леон започна да претърсва систематично подземие. Чукаше по стените, за да провери дали някъде няма кухо пространство, например таен изход. Огледа една по една дори надгробните плочи и се опита да ги вдигне.

— Какво правиш, за Бога? — ококори очи Юлиан.

— Искам да проверя какво има отдолу — изпъшка Леон. Беше пъхнал пръсти в процепа между каменния под и надгробната плоча.

— Какво има отдолу ли? Защо не ме попита — кости и череп на монах! — извика Юлиан. — Не нарушавай покоя на мъртвите, Леон!

Леон се изправи:

— Добре, де! Да не мислиш, че ми доставя удоволствие? За разлика от теб, аз поне предприемам нещо! Ти явно си се примирил с незавидното ни положение.

— Не, но не ровя из гробовете. Освен това размишлявам.

Леон вдигна ръце и се изсмя подигравателно:

— О, това разбира се е нещо съвсем друго. Тогава не искам да те безпокоя. Само, моля те, кажи ми, когато ти хрумне нещо гениално.

Юлиан не отвърна. Той гледаше как приятелят му се опитва да повдигне надгробнието^[3]. Успокои се, когато видя, че Леон никога не би успял дори да помръдне тежката плоча.

Сега и Кия отиде при Леон и се загледа в него. Тя наклони глава и за миг изглеждаше тъй, сякаш и котката размишлява. Кия измяука. Това прозвуча като смях. После тя изтича с кадифените си лапи до едно място, точно до стенния килим. Движенията ѝ бяха гъвкави и целеустремени. Котката май знаеше съвсем точно какво търси. Тя седна, обърна към Ким елегантната си главичка с издължени очи и отново измяука, този път енергично и настоятелно.

Момичето отиде при нея и клекна на пода.

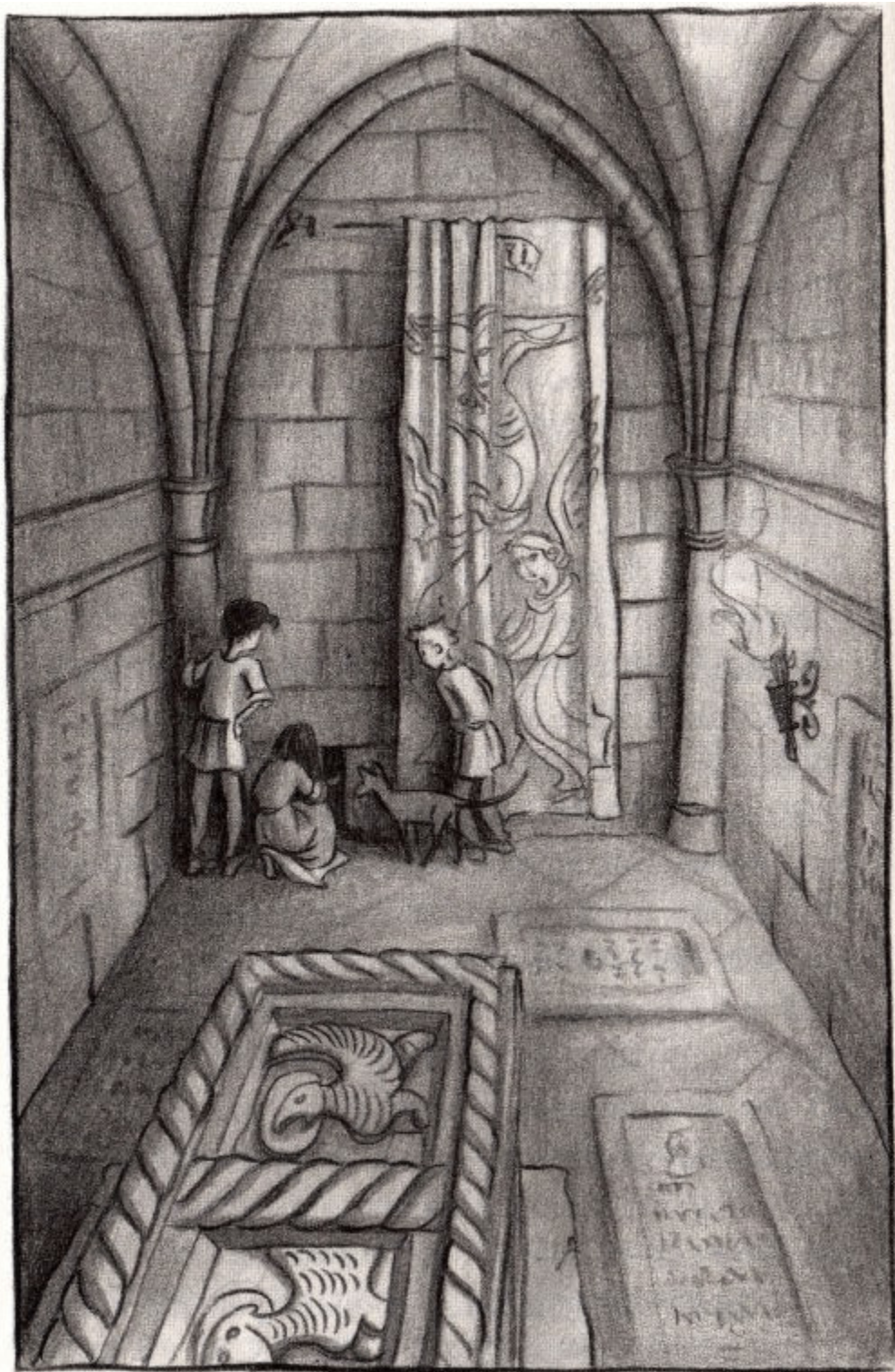
— Какво искаш да ми кажеш? — попита тихо Ким.

Вместо отговор Кия прокара остриите нокти на дясната си лапа по един камък в стената. Ким сбърчи чело и огледа внимателно камъка. Беше голям колкото кутия за обувки и на пръв поглед беше като другите до него.

— Открихте ли нещо? — заинтригуван, Юлиан се присъедини към тях.

Леон не остана по-назад. Той се отказа да вдига надгробните плочи и отиде при приятелите си.

— Нямам представа... — вдигна рамене Ким. — Кия посочи този камък.

Тя опипа камъка, после го натисна... Внезапно лявата му част поддаде и хлътна навътре. Камъкът се завъртя около невидима ос и на мястото му се появи дупка, не по-голяма от юмрук. Приятелите се

спогледаха изненадани. Ким бръкна смело в дупката. Внезапно нещо докосна ръката ѝ. Това нещо беше живо. То очевидно имаше множество крака и от своя страна също започна да изследва натрапника. С други думи: нещото запълзя много бързо по ръката на Ким.

Ким се дръпна с писък. На ръката ѝ се мъдреше огромен космат паяк. Отвратено, момичето го изтърси на земята. Паякът запълзя със светкавична бързина към един тъмен ъгъл и изчезна.

— Дали да не бръкна аз? — предложи Леон.

— Не, остави — отвърна смело Ким и предприе нов опит. Този път пръстите ѝ напипаха нещо като дръжка в дупката. — Там има нещо! — извика развълнувано тя. — Като че ли е от метал. Я да видим...

Ким завъртя дръжката, но нищо не се случи. Тогава я дръпна... и невероятно — част от стената се задвижи! Ким падна назад и при това отвори една врата.

— Не вярвам на очите си! — възкликна тя. — Още една тайна врата!

---

[1] Саркофаг (от лат.) — Погребален ковчег от камък. — Б.пр. ↑

[2] Крипта (от гр. — скрито) — В критско-минойската цивилизация крипта е тайното помещение в двореца на владетеля за молитва и жертвоприношения на подземните богове. В Древния Рим крипта е сводесто подземно помещение, в което първите християни извършвали богослужения. През Средновековието крипта е подземно помещение под олтара на християнския храм, което се използва за погребения и за пазене на мощи. — Б.пр. ↑

[3] Надгробие — Надгробна плоча, обикновено украсена с релефи и с изписано име на покойника. — Б.пр. ↑

ЧЕРНАТА КНИГА

Зад вратата се откри тясно помещение. На светлината на множество свещи приятелите различиха етажерки с книги и... доста висока фигура в монашески одежди, която се обърна стреснато!

Беше Адалунг, който се втрени гневно в децата и котката. В едната си ръка държеше книга с черна подвързия, в другата — свещ.

— Децата от странноприемницата! Какво търсите тук? — попита той заплашително и направи крачка към натрапниците.

— Ние сме тук напълно случайно! — рече бързо Юлиан.

Абатът се изсмя дрезгаво.

— Случайно? О, не! Ти лъжеш, момчето ми! Вижда се веднага. Кажете ми как се озовахте тук?

Юлиан замлъкна. Намеси се Ким.

— Проследихме един подозрителен монах, който след богослужението се отдели от другите и отиде в скриптория. Промъкнахме се след него и се озовахме в криптата. Там вие ни заключихте.

— Аз? — Адалунг ги изгледа с неподправено изумление. — Не, не съм бил аз.

— Естествено, че сте били вие! — ядоса се Ким. — Защото не искате да ви видим как забърквате магическия еликсир!

Абатът поклати глава.

— Всемогъщи Боже, какви глупости говориш! Точно обратното се стремя да направя, Бог да ми е на помощ. Не искам някой луд да получи еликсира. Защо мислиш е направена тази тайна стая? Тя има една-единствена цел: тук се съхраняват опасни книги. Книги като тази! — И той посочи томчето в ръката си.

— Черната книга — прошепна Ким.

— Точно така! — извика Адалунг и очите му блеснаха. — Черната книга. Написана лично от майстора магьосник Хермес Трисмегист. Шедьовър, написан с мъдрост, но и пълен с опасности. Трябва да го скрия, за да не попадне в неподходящи ръце.

— Но защо не я унищожите?

— Да я унищожа? О, не! Твърде ценна е тази книга. Но тук, в тази тайна стая, тя е на сигурно място.

— Не вярвам на нито една ваша дума — заяви Ким. — Вие всъщност искате да запазите само за себе си силата, която дава този еликсир!

Гневна червенина изби по лицето на абата.

— Внимавай какво говориш! Ако продължаваш така, наказанието, което и без това ви очаква, ще стане много по-тежко!

Ким реши да млъкне в името на сигурността на приятелите си. Този Адалунг вероятно беше убил Фурер. Нима и тях ги заплашваше същата участ?

— Но какво правите вие през нощта в тази тайна стая? — осмели се да попита Юлиан.

— Всъщност това изобщо не те засяга — отвърна високомерно абатът. — Но за да разпръсна окончателно смешните ви подозрения, ще ти кажа. Времето между нощната и утринната служба е твърде кратко. Няма смисъл да си лягам. През този промеждутък се посвещавам на изучаване на книгите.

Юлиан въобще не му повярва. Той беше сигурен, че Адалунг е убиецът. Сега обаче трябваше да се изплъзнат от капана и Юлиан размишляваше трескаво. Дали просто да не се обърнат и да побегнат? Но изходът на криптата беше заключен! Наистина бяха в капан. От мислите му го изтръгна Леон.

— Но щом не сте ни заключил вие, кой тогава? — попита момчето.

Адалунг тъкмо искаше да отговори, когато внезапно нещо отклони вниманието му. Погледът му се премести към входа на стаята. Децата се обърнаха бавно назад. Онова, което видяха, смрази кръвта им. Кия също изглеждаше ужасена, опашката ѝ плющеше във въздуха. В криптата се беше появил още един монах. Лицето му беше скрито в сянката на качулката, в ръцете си държеше опънат лък. Върхът на стрелата сочеше главата на абата.

— Дай ми тази книга, Адалунг! — извика силно монахът и тръгна към вратата, която отделяше тайната стая от криптата.

— Никога! — извика Адалунг. — И махни качулката. Отдавна те познах.

Приятелите също се досетиха кой е монахът с лъка. Познаваха този глас.

— Боже мой! — ахна Ким, невярваща на очите си. — Ти ли си, Квириний! — Внезапно ѝ призля. Сякаш някой беше дръпнал килима под краката ѝ. Но това не е възможно! Нима любезният Квириний, а не мрачният абат Адалунг е убиецът?

Квириний се изсмя.

— Е, добре, разпознахте ме. Но има ли значение? — Той бутна качулката назад и светлината обля ангелското му лице.

— Хвърли този лък! — нареди му абатът.

Отвърна му нов пристъп на смях.

— Не можеш да ми даваш нареждания, Адалунг — рече студено Квириний. — Дай ми най-сетне книгата!

Приятелите се досетиха, че абатът се бори със себе си.

— Какво си намислил? — попита Юлиан, който реши, че сега трябва да се печели време.

— Да не би да искаш да ни убиеш като Фурер?

— Ще видим — отговори Квириний. — От вас зависи. Ако сте послушни, вероятно няма да ви се случи нищо. Аз ще взема със себе си книгата със заклинанията, ще ви заключа тук и докато ви открият и тръгнат да ме търсят, ще съм през девет планини в десета.

— Наистина ли искаш да приготвиш магическия еликсир! — възкликна ужасен Адалунг. — Какво безбожно деяние! Затова ще трябва да предадеш душата си на дявола!

— Дори и така да е, Адалунг — ще бъда по-силен, отколкото ти би могъл да станеш някога — процеди Квириний и в очите му се появи странен блясък. — Ще бъда по-силен от всички и всичко. Тогава аз ще съм Бог!

— Ха-ха! — изсмя се Адалунг. — Всемогъщият е само един. Какво си въобразяваш, ти, земен червей такъв!

— Не ме дразни! — изръмжа Квириний.

Стрелата потрепери в тетивата.

Юлиан се опита да успокои мъжете:

— Как откри следите на еликсира?

— О, това изобщо не беше трудно — призна Квириний. — Както добре знаеш, аз съм братът-ботаник. Познавам добре билките, не на последно място благодарение и на помощта на абата. — Той погледна

ехидно Адалунг. — А освен това в нашата библиотека има много полезни книги с рецепти. В книгата на Хермес Трисмегист открих магическия еликсир. Съставките не бяха трудни за намиране — с изключение на една. Липсваше само мандрагора. Един търговец от Бавария, онзи Фурер, ми предложи да я издири. Съгласих се. Преди няколко дни той дойде тук, в манастира. Но поиска за мандрагората цена, много по-висока от уговорената.

— И ти го уби... — рече Ким.

— Да, но не беше планирано — отвърна Квириний. — Скарахме се, нарекох го измамник. Той ме нападна. Защитих се и го прободох. Тогава на вратата се почука и се наложи да бягам.

— Точно така, но без мандрагората.

— Така беше — потвърди монахът. — Предполагах, че е скрита някъде в нещата на търговеца и ги претърсих. Но нищо не открих. Тогава се намесихте вие и ми помогнахте. — Квириний погледна децата. — Защото открихте мандрагората. Когато ми показахте растението, аз се престорих, че не е нищо особено.

— И тогава реши да ме нападнеш и да откраднеш корените — рече Юлиан.

— Правилно, но не беше лесно — продължи Квириний. — Особено след като чух от Адалунг, че ще ходите при стария Готфрид, за да разгадате тайната на непознатото растение.

— Защо не ни казахте, че е мандрагора? — попита Юлиан абата. — Вие също се престорихте, че не познавате растението.

Адалунг вирна брадичка:

— Аз не съм чак толкова сигурен, че мандрагората притежава магични свойства. Но простите хора вярват в това. Ако ви бях казал какво държите в ръцете си, щеше да е свършено с мира в моя манастир. Всички щяха да се опитат да докопат билката. Искях да го предотвратя.

Квириний се усмихна презрително.

— Нищо не разбираш, Адалунг! Мандрагората има невероятна магична сила. Ти дори не си я изпробвал. Това аз наричам високомерие, ако не и глупост!

— Дръж си езика зад зъбите! — вбеси се абатът.

— От къде на къде? — отвърна нагло младият Квириний.

— Да се върнем към Готфрид — намеси се Юлиан. — Нима искаше да го убиеш, само за да не ни разкрие тайната на мандрагората?

Монахът се намръщи.

— Така е. Не можех да допусна да разкриете тайната на мандрагората. Щяхте да пазите билката още по-внимателно. След това ми помогна случайността. Онова момче там... Юлиан ли се казваше... една вечер тръгна от странноприемницата покрай дюкяните на занаятчиите и пътищата ни се пресякоха. На всичкото отгоре беше сам. Лесна работа бе да го нападна и да си взема билката.

— Остава Черната книга — рече Юлиан.

— Именно — кимна Квириний. — Предполагах, че е скрита някъде в манастира. Ами, да, и тогава един ден се сетих за онази малка врата в скриптория, която винаги е заключена. Установих, че само двама души в манастира притежават ключ за нея: Адалунг и Клеменс, библиотекарят. Нападнах Клеменс, ударих го и направих восъчен отпечатък от ключа. Един нищо неподозиращ ковач бе тъй любезен да ми направи копие от ключа.

— Защо просто не открадна ключа? — почуди се Адалунг.

— Не е ли ясно: ако изчезне оригиналният ключ, щяхте да смените ключалката или да подсигурите вратата по друг начин — обясни Квириний.

Абатът кимна мрачно.

— Ние обаче открихме следи от восъка — извика Леон. — И се промъкнахме в скриптория, за да те издебнем.

Квириний ги погледна изненадан:

— Бива си ви — призна той. — Но все едно, тази нощ трябваше най-сетне да се добера до Черната книга. Можете да си представите колко бях изненадан, когато открих вратата отключена.

— Аз я отключих — въздъхна абатът. — Искях между богослуженията да се посветя на изучаване на тайните книги.

Квириний кимна:

— И децата те проследиха. Аз пристигнах в криптата последен и заварих децата и котката. Веднага се сетих как да се избавя от тях. Заключих ги в криптата. Все някой щеше да ги открие на сутринта. Наблюдавах децата известно време през ключалката. Надявах се да

разбера дали знаят нещо за мен. Хм, и тогава тази странна котка откри камъка.

Кия направи гърбица. Козината ѝ беше настръхнала.

— Децата отново ми направиха услуга и отвориха тайната врата. Аз самият никога не бих я открил! — Квириний се засмя, но чертите на лицето му се отпуснаха само за миг, после отново с леден глас процеди: — Е, достатъчно си побъбрехме! Време е вече пътищата ни да се разделят. Адалунг, сега ти най-сетне ще ми дадеш Черната книга!

— Не, няма — отвърна спокойно абатът.

— Ти смееш да ми се противопоставяш? — изрева Квириний. — Няма да се поколебая да убия и теб. Дай ми книгата!

— Никога. Тази книга не бива да попада в твоите ръце! Ще трябва да ме убиеш, Квириний!

Лъкът в ръцете на Квириний затрепери още по-силно. Монахът присви очи и се прицели. Тетивата бе обтегната до крайност.

В този момент Адалунг приближи Черната книга към пламъка на една от свещите.

— Виж какво ще стане с Черната книга! — рече сурово той. — Ще изгори. Ще се изпари в нищото, също като твоята налудничава мечта.

— Не смей! — изкрещя Квириний. — Ще те убия!

— Хвърли оръжието! — нареди абатът.

— Не! Аз съм този, който дава заповеди! — прокълтя гласът на Квириний.

По челото му избиха капчици пот. Адалунг не каза нищо. Той втренчи поглед в Черната книга и я приближи до пламъка на свещта. От страниците се надигна дим.

Квириний изрева като ранено животно.

— Няма да ми причиниш това, престани, това е моята книга! — Лицето му се изкриви в злобна гримаса.

Абатът го гледаше студено.

— *Fortes fortuna adiuvat* — прошепна Адалунг. — Късметът помага на смелите.

— Е, ти сам си го изпроси! — процеди Квириний и стреля.

Стрелата се заби в лявата ръка на Адалунг. Абатът извика и залитна назад. Горещата книга падна от ръката му. Квириний хвърли

настрани лъка и стрелата, спусна се към Черната книга и се опита да потуши пламъците с расото си.

В този миг Кия се метна върху него. Тя скочи със съскане на гърба му и го захапа. Квириний изненадано извика и се опита да се освободи от нея.

— Бързо! — викна Леон и се втурна на помощ на Кия.

Ким и Юлиан също се нахвърлиха върху монаха. Момчето го ритна по крака с цялата си сила и ярост. Юлиан му заби безупречен ъперкът^[1], който обаче изобщо не впечатли Квириний. Монахът повали Юлиан с юмрук и заби лакът в гърдите на Леон, който идваше отзад. Момчето се сви и за известно време не можеше да си поеме дъх. Само Ким успя да се изплъзне от ударите на Квириний. Сега монахът се пресегна назад и сграбчи котката, която отново го бе захапала. Той я запрати с рев встрани. Кия ловко се обърна във въздуха и се приземи невредима до абата. Адалунг извади стрелата от ръката си и я хвърли на земята. Лицето му беше пребледняло от болка и гняв. Той грабна една много тежка и богато украсена книга от етажерката със забранена литература, хвърли се към Квириний, който тъкмо искаше да се разправи с Ким, и стовари тежкия том върху главата му. Квириний се завъртя около себе си и се свлече на земята.

— Знаех си, че има полза от тези книги — рече Адалунг и се усмихна мрачно. — Това е труд за магията на любовта и не е за моите монаси, също като онази там.

Адалунг хвърли поглед към Черната книга. Тя беше напълно овъглена.

— Свърши се — рече абатът. — *Deo gratias!*

— Какво означават тези думи? — попита тихо Леон.

— Благодаря на Бога! — прошепна Юлиан.

Адалунг го изгледа изненадан:

— Разбираш латински, момчето ми? Това ме изненадва. Изобщо вие и вашата котка ми се струвате доста необикновени...

— О, не, не разбирам латински — побърза да отрече Юлиан. — Просто съм научил няколко израза.

Този отговор изглежда задоволи абата.

— Е, добре, във всеки случай ви дължа голяма благодарност, деца. И затова ще си затворя очите за тайното ви нахлуване в моя манастир.

— А ръката ви? — попита загрижено Юлиан.

Трябваше да смени темата.

Адалунг вдигна ръкава на какулата си. Раната кървеше силно и изглеждаше доста зле. Но абатът не прояви никакви признаци на слабост.

— Нашият инфирмар ще се справи с лекота. По-важното е, че заловихме убиеца. А сега претърсете Квириний. Той сигурно е откраднал и книгата с рецептата на този проклет еликсир.

Така беше. Леон извади книгата изпод расото на Квириний.

— Подай ми я, моля — рече абатът.

Той откъсна страницата с рецептата на магическия еликсир и я изгори.

— Е, тази книга за билките вече е също тъй безобидна, както всички други — рече доволен Адалунг. — А сега ме заведете в лечебницата и известете моите братя. Те ще затворят тази черна овца Квириний.

---

[1] Ъперкът (от англ.). — Един от основните удари в бокса, който се извършва с движение на ръката отдолу нагоре. — Б.пр. ↑

ИЗКУШЕНИЕТО

— Хайде, ставайте! — провикна се на следващата сутрин Венцел от подножието на стълбата.

Тримата детективи надигнаха натежали, недоспали глави от сламениците. Но какво става с Венцел!? Тази сутрин гласът му звучеше съвсем различно. Съдържателят направо пропя сутрешния си поздрав.

— Знам всичко! — викна радостно той. — Квириний е бил! Той е искал да забърка магическия еликсир! Научих, докато купувах яйца. Вие сте големите герои на манастира. Хайде, ставайте! Трябва да ми разкажете всичко от началото до края.

Децата отпуснаха глави върху сламениците с дружно изпъшкване.

— Хайде де, слизайте долу — замоли ги нетърпеливо Венцел. — Моята Гертруда ще ви приготви чудесна закуска. Тогава ще ни разкажете всичко!

Тази сутрин беше съвсем различна. Децата бяха освободени от работа в странноприемницата, но вместо това трябваше непрекъснато да разказват своята история. В гостилницата не спираха да идват любопитни, които настояваха да чуят разказа им. Кия се оттегли на любимото си място на прозореца и следеше оживлението около приятелите си с умерен интерес.

— О, вие ще се отразите много добре на търговията ми — рече признателно Венцел, докато сервираше на приятелите вкусен обяд от пилешка супа и задушено свинско месо. Той поклати глава: — От самото начало си знаех, че вие сте най-добрият избор за моята странноприемница.

Ким, Юлиан и Леон се спогледаха с усмивка. След угощението те оставиха работливия съдържател в процъфтяващата му гостилница и заедно с Кия се отправиха към лечебницата. Братята-санитари веднага ги отведоха при Адалунг.

Абатът лежеше в оскъдно мебелирана стая. Легло, над него разпятие, масичка с кана и леген — това бе всичко. Адалунг се усмихна, когато видя трите деца.

— Как сте? — попита Ким.

Според нея абатът изглеждаше зле — блед и изтощен. Внезапно на Ким ѝ стана съвестно, заедно го подозираше.

— Бог спусна над мен грижовната си десница — отвърна абатът. — Раната не е дълбока и ще зарасне. Но всевишният наш Господ ме предупреди. Разбрах колко опасно е да се играе с огъня. Ясно ми стана, че не бива да държа в манастира Черната книга и рецептата за магическия еликсир. Защото всичко, което дава власт, събужда алчността. — Адалунг въздъхна: — Аз съм много, много натъжен, че един от моите братя се поддаде на тази алчност и дори стана убиец.

— Какво ще стане с Квириний?

— Ще си получи заслуженото наказание... — отвърна неясно абатът и се загледа през прозореца. — След това в манастира отново ще настъпи спокойствие — прошепна той. — Лорш е място за усамотение и вглъбяване, но също и за проучвания в областта на медицината и ботаниката. С това сме известни — тук не е за обсебени от желание за власт. Дори нашият император Карл Велики, този мъдър човек, цени работата ни. След няколко дни той ще ни удостои със своето височайше посещение. Дотогава ще съм оздравял, ако ми помогне Бог. — Адалунг се изправи в леглото и бръкна под възглавницата. — Имам още нещо за вас — рече той със загадъчна усмивка и подаде на приятелите няколко корена.

— Мандрагората! — възкликна Юлиан.

— Точно така. Намерили я у Квириний и ми я донесоха. А аз искам да ви я подаря. Нека мандрагората ви закриля. А сега ме оставете да си почина, изминалата нощ беше доста напрегната.

Приятелите поблагодариха на абата и се сбогуваха.

— *Gratia vobis et pax* — отвърна абатът.

Когато се озоваха в коридора пред стаята му, Леон се засмя:

— Хайде, Юлиан, стари хитрецо, кажи какво ни рече Адалунг на латински.

Юлиан се изчерви.

— Ако не се лъжа, това означаваше „Божията милост да е с вас“.

Леон го потупа по раменете.

— Човече, та ти си същински ходещ речник. Какво щяхме да правим без теб?

Юлиан го погледна изпитателно:

— Наистина ли мислиш така?

Леон се опита да скрие усмивката си:

— А как иначе!

В манастира цареше обичайното оживление. Дори още по-голямо, защото новината, че императорът идва в Лорш, беше привлякла още поклонници и любопитни.

Приятелите се промъкваха замислени през множеството.

Ким първа изрече онова, което беше в главите на всички.

— Случаят е разрешен. Трябва да се връщаме в Зибентан.

— Колко жалко — поклати глава Леон. — Сега Венцел щеше да ни гледа като писани яйца.

— Това едва ли би продължило дълго — успокои го Ким. — Животът бързо ще се върне в обичайния си коловоз, така си мисля. А ние вече видяхме какво означава това: работа от зори до мрак.

Юлиан беше спрял и се оглеждаше за Кия. Той я видя до сергията на една билкарка. Котката се въртеше около малко чувалче на земята, без да обръща внимание на проклятията на търговката.

— Сигурен съм, че там има валериана — рече Юлиан. — Тя има магическа притегателна сила за котките. — Юлиан спря и помисли. — Сещам се пак за магическия еликсир — рече той. — Нали трябваше да проверим дали наистина дава необикновена сила.

Ким се засмя.

— Така ли? Но това са само суеверия!

Юлиан се усмихна тайнствено.

— Почакайте тук за момент, ей сега се връщам — помоли той приятелите си и изчезна в тълпата.

— Какво ли е намислил? — почуди се Леон.

Ким вдигна рамене, седна до сергията с подправките и подложи лице на топлите слънчеви лъчи.

— Сега ще разберем — рече тя и затвори очи.

Юлиан се върна след двадесетина минути. Носеше неголяма стомна.

— Нещо разхладително? — попита Ким, която си играеше с Кия.
— Добра идея, жадна съм.

— По-бавно — рече Юлиан с тайнствена усмивка. — Това не е обикновено питие. — Той клекна до приятелите си и сложи стомната на земята.

Внезапно Леон бе обзет от подозрение:

— Ти да не би да си...

— Точно така. Запомних рецептата за магическия еликсир. Вече имах корени и листа от мандрагора. Никак не беше трудно да намеря останалите съставки при търговците — отвърна Юлиан. — Искаш ли една глътка, Ким?

Момичето сбърчи чело.

— Не, по-добре не... — заколеба се тя.

— Защо не? — почуди се Юлиан. — Нали ти самата казваше, че всичко това са суеверия.

— Да, така е, но нали Черната книга изгоря — рече бавно Ким.
— А без заклинанието еликсирът изобщо не действа.

— Още една причина просто да отпиеш глътка — кимна Юлиан.
— А ти, Леон?

Но и Леон се отказа.

— Е, добре, тогава аз ще го пробвам — рече Юлиан и посегна към стомната.

В този момент Кия скочи и събори стомната. Тя се търкулна по камъните на паважа и се разби. Млечнобялата течност попи в уличния прахоляк.

— Защо направи това? — извика Юлиан.

— Сигурно е имала основателна причина — рече тихо Ким.
Върхът на носа ѝ беше побелял от напрежение.

— Мислиш, че еликсирът наистина ще подейства? — ококори се Леон.

— Нищо не мисля — заяви бързо Ким. — Знам само, че при Кия няма случайности. А сега искам вкъщи. Наистина имам нужда от нещо освежително. Обаче в нашата сладоледена сладкарница „Венеция“!

— Добра идея! — похвали я Леон. — Времето в Зибентан едва ли е толкова студено, че да не ми се услади порция сладолед. Хайде!

Той се изправи. Като видя, че Юлиан още е ядосан, сложи ръка на рамото му и прошепна:

— Повярвай ми, човек не бива винаги да знае всичко!

Юлиан вдигна вежди.

— Знанието е сила, както сам добре знаеш.

— Именно — отвърна Леон. — Така вероятно си е мислел и Квирий. Затова е по-добре сега да си тръгнем и да оставим отговора на твоя въпрос на историята.

Юлиан погледна приятеля си. После кимна.

— Мисля, че този път си абсолютно прав. Да вървим във „Венеция“!

Приятелите затвориха внимателно вратата на Темпус. После с общи усилия върнаха етажерката на старото ѝ място.

— Абсолютно перфектно прикритие — заяви Юлиан, докато оглеждаше за последен път подвижната етажерка.

В този момент Леон се закашля.

— Хей, ти още ли си болен? — ахна Ким.

— Какво значи още? — вдигна вежди Леон. — Нямахме ни само няколко секунди.

— Вярно — призна Ким. — Все не мога да свикна с това.

— Аз пък не мога да свикна с ужасното време. Вижте, пак вали — оплака се Леон и посочи големия прозорец, облян в дъждовни струи. — Колко хубаво беше лятото в Лорш...

— Не само това — допълни Юлиан. — Там също разбираха от билки, които помагат при простуда.

Ким взе Кия на ръце и се взря в зелените ѝ загадъчни очи.

— Е, все пак ние понаучихме там някои неща. Запомних едно друго, докато разглеждахме хербария. Нали градинският чай беше

добър при кашлица? Ще проверя в кухнята. Сигурно ще открием нещо подходящо!

Леон изкриви лице:

— Градински чай... ама той има ужасен вкус!

— Да, обаче помага при кашлица — рече строго Ким, която вече отиваше към малката кухня до стаята на библиотекаря.

— Е, добре — предаде се Леон. — Щом няма да е магическия еликсир...

На вратата към кухнята Ким се обърна още веднъж и се усмихна.

— Не се притеснявай — рече тя. — На мен можеш да имаш доверие!

КРАЛСКИЯТ МАНАСТИР ЛОРШ

Манастирът Лорш, разположен до град Вормс, Германия, е основан през 764 г. Тогава Вормс е в границите на франкската империя. Градът е известен с топлия си и сух климат през цялата година. Вероятно затова франкският крал Карл Велики (742–814) го избрал за своя зимна резиденция. По това време Вормс бил богат и добре развит ранносредновековен град. В него живеели или имали именения някои от висшите аристократи от кралския двор.

Един от тях, граф Канкор, и неговата майка Вилисвинда дарили свое имение за основаване на манастир към ордена на свети Бенедикт. Архиепископ Хродеганг, близък родственик на графското семейство, и един от най-влиятелните духовници на своето време, се заел с тази задача.

Заедно с неколцина монаси той преустроил господарското имение и го превърнал в света обител. Хродеганг станал първият абат на манастира Лорш.

Една година по-късно абат Хродеганг тържествено пренесъл в манастира мощите на свети Назарий. Получил ги лично от римския папа и на 7 юли 756 г. пристигнал с тях в Лорш. Това поставило началото на бързото разрастване и замогване на манастира. През Средновековието манастирите, в които имало мощи на светци, бързо се замогвали. Посещавали ги много поклонници, които дарявали манастира, всеки според възможностите си. Богатите дарявали имоти, а по-бедните — пари, храна или продукти.

Броят на монасите бързо се увеличил и абат Гунделанд — помалкия брат на Хродеганг, започнал разширяване на манастира. Всички сгради били обединени в добре обмислен и подреден комплекс, който наподобявал повече малък град, в който освен църква и жилища за монасите имало кухня, трапезария, болница, работилници, градини, стопански постройки, хамбари и странноприемници за поклонници. Това се налагало, тъй като монасите нямали право да напускат

манастира без изричното разрешение на абата, затова трябвало да имат под ръка всичко необходимо за поддържането на живота.

През 767 г. започнал строежът на манастирската църква „Св. св. Петър и Павел“, която била завършена през 774 г. и осветена от архиепископа на Майнц. На тържественото богослужение присъствал самият Карл I Велики, който дарил на манастира 900 кв. км гора.

Манастирът Лорш бил обявен за кралски, което му донесло големи привилегии. Даренията се увеличили и манастирът имал владения в най-различни краища на кралството. Постепенно светата обител се превърнала в едно от най-богатите феодални владения. Но задълженията на манастира също нараснали. Освен, че трябвало като всички останали феодални владения, да плаща данъци за издръжка на кралския двор, едно от най-важните задължения на монасите било ежедневно да се молят за краля и неговото семейство. Седем пъти в денонощието монасите прекъсвали работата си или ставали от сън, за да се съберат в църквата за молитва.

Манастирът Лорш бил известен с богатата си библиотека. През 800 г. в нея имало около 600 тома — огромно количество книги за онова време. Сред тях имало редки копия от текстове на древни автори, както и книги на църковни отци, коментари към свещени текстове, произведения, свързани с образованието и обучението. Манастирът Лорш бил център за проучвания в областта на медицината и ботаниката и прочут образователен център. От библиотеката на манастира Лорш са запазени около 300 ръкописа, пръснати по света. Сред тях са Лоршкото евангелие, което се съхранява, разделено на три части, в Румъния, в Лондон и във Ватикана. То се смята за един от най-ценните ръкописи от времето на Карл Велики. От същото време е и прочутият Лоршки лечебник. Той съдържа 150 страници описания на билки и рецепти за тяхното използване. Голяма част от сборника съдържа текстове от антични автори.

Предполага се, че Лечебникът е бил съставен около 795 г. по време на абатството на Рихбод (784–804) или на неговия наследник абат Адалунг (804–837). Абат Адалунг бил близък довереник на Карл Велики, който често посещавал манастира.

През следващите няколко века манастирът Лорш запазил привилегированото си положение и богатствата си. Упадъкът му започнал след 1232 г., когато манастирът загубил независимостта си.

През следващите три века той преминавал от ръцете на един орден в друг, а през 1557 г., по време на Реформацията, манастирът бил разпуснат. По време на Трийсетгодишната война (1618–1648), която избухва не само поради спор за територии, но и заради религиозни спорове между протестанти и католици, манастирът бил разрушен от испанската католическа армия. Няколко десетилетия той служел като каменоломна на хората от района.

През 1927 г. започнали първите проучвания на останките от манастира. През 1935 г. била реставрирана Кралската арка — единствената запазена сграда от епохата на Каролингите^[1]. Това е сграда с необичаен архитектурен план, която е затваряла откъм западната страна открития двор пред входа на църквата. Строена е вероятно през 9 в. Долният етаж се състои от три арки, които отвеждат в двора пред църквата, а на горния етаж има помещение с неясно предназначение. При реставрацията по стените са открити 9 пласта стенописи. Най-ранният е от 9 в., а последният — от края на 17 в. Отвън сградата била богато украсена. Днес тя, както и останките от манастира, са включени в списъка с паметници на културата със световно значение под закрилата на ЮНЕСКО.

Повече подробности за историята на манастира може да научите от официалния сайт на музейния комплекс „Манастир Лорш“: www.kloster-lorsch.de

---

[1] Каролинги — Владетелска династия, управлявала франкската държава от 8 до края на 10 в. Основател на династията е крал Пипин Къси, който през 751 г. завладял франкския престол. Владетелите от династията на Каролингите обединили голяма част от територията на Европа и за пръв път след падането на Римската империя създали богата и могъща европейска империя. Най-изтъкнатият владетел от династията е Карл I Велики. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.